

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра китайської філології

Кваліфікаційна робота магістра з

китайської філології

на тему:

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ "КОХАННЯ" І "РОМАНТИКА"

В СУЧАСНІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ КИТАЮ

(НА ПРИКЛАДІ ТЕКСТІВ ПІСЕНЬ ДЖЕЯ ЧЖОУ 周杰伦)

Студентки групи ЗМкит 57-23
факультету східної та слов'янської філології
заочної форми навчання
Освітньої програми
Східна філологія: китайська мова та література,
переклад, методика навчання
Спеціальності 035
Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша — китайська
Попель Марії Едуардівни
Науковий керівник
канд. філол. наук, доц.
Костанда І.О.

Допущена до захисту

«__» _____ 2024 року

Завідувач кафедри

_____ канд. філол. наук, доц. Любимова Ю. С.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ “КОХАННЯ” ТА “РОМАНТИКА”	7
1.1 Зв’язок лінгвокультурології та концепту	7
1.2 Погляди конфуціанства на кохання	10
1.3 Сучасне трактування кохання та романтики у Китаї	15
Висновки до розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ АНАЛІЗУ КОНЦЕПТІВ ТА ЇХНЬОЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ	21
2.1 Методи дослідження концептів	21
2.2 Етапи аналізу концептів	25
Висновки до розділу 2.....	27
РОЗДІЛ 3. ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ “КОХАННЯ” ТА “РОМАНТИКА” У ЧЕН’Ю. ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТІВ КОХАННЯ У ПІСНЯХ ДЖЕЙ ЧЖОУ (周杰伦).....	27
3.1 Вербалізація романтики та кохання у китайських фразеологізмах	28
3.2 Джей Чжоу та вираження концептів кохання через слова його музики...32	32
Висновки до розділу 3.....	61
ВИСНОВКИ.....	63
概括.....	65
Список літератури.....	67

ВСТУП

Від давнини до сьогодення кохання є чи не найбільш поширеною темою для творчості у різних його проявах: мистецтві та літературі, адже це почуття, кохання — універсальне, яке може проявлятися як у дружбі, так і в стосунках, сімейних або романтичних, та яке знаходить відображення у кожній культурі світу через мову та виразність. Воно також оспівувалось у легендах та переказах. Кохання та романтика збагачують людські переживання та емоції і в радості, і в смутку. Як і в усіх літературах світу, цей напрям є одним з найпоширеніших в китайських лінгвокультурі та літературі, й також може розглядатися з перспективи соціології, релігії, філософії та психології.

Історії кохання можуть бути різними: зворушливими, щасливими, пронизливими або навіть мати сумний кінець. Саме такі різноманітні романтичні історії зберігають багату скарбницю китайської культури: від народної легенди про Лян Шаньбо та Чжу Інтай, які перетворилися на закоханих метеликів, до нещасливого роману між спорідненими душами Цзя Баоюй та Лін Дайюй у "Сон у червоному теремі"; сильні історії кохання були наче іншим світом, який завжди надихав та захоплював. У розумінні Конфуція кохання є природним почуттям, яке розвивається через шляхом самовдосконалення себе та оточуючих.

Однак до початку 20-го століття філософські та релігійні традиції формували уявлення про романтику та кохання в Китаї. Культурні цінності, як-от почуття сімейного обов'язку та патріархат, зазвичай різною мірою й формували поведінку людей в питаннях романтики. Із початком нового тисячоліття Китай зазнав переосмислення романтики та кохання практично в усіх сферах життя, починаючи з телебачення та музики й закінчуючи цифровими платформами. Оскільки суспільство не стоїть на місці й розвивається з кожною секундою, лінгвістика теж потребує переосмислення концепту кохання. Концепт у своєму розумінні передбачає в собі смислове значення імені або знаку, сенс поняття. Ю. Степанов вважає, що концепт — це "згусток культури у свідомості людини, те, у вигляді чого культура належить

до ментального стану індивіда". Способи вербалізації у прозі та поезії теж із плином часу змінювались, створюючи нові метафори та словосполучення для позначення щасливого або трагічного кохання, тим самим додаючи до тлумачних словників все більше неологізмів, у той час як старі поняття набувають нового сенсу.

Сучасна китайська література та китайська лірика у піснях відкрито та сміливо виражає кохання в усіх його аспектах: щасливе та віддане, трагічне та сповнене зради, відверте та яскраве, сповнене пристрасних почуттів та маленьких, дрібних проявів романтики. Молоде покоління у Китаї виривається з клішованого сприйняття та ставлення, що бере початок ще з давнини, китайським суспільством романтичних почуттів та їхньої інтимності, які не були популярною темою для обговорення у мережі Інтернет та серед друзів і членів сім'ї. Вони вільно починають сприймати кохання відверто в усіх його проявах, навіть якщо ці почуття будуть тривати лише хвилинку.

Актуальність роботи полягає у дослідженні концептів, через які розкриваються головні світоглядні принципи та особливості китайськомовного суспільства. Комплексне дослідження концептів "кохання" та "романтики" дозволить зрозуміти нові соціальні зміни та вектор розвитку їхньої вербалізації.

Метою дослідження є вербалізація концептів "кохання" та "романтика" у сучасній лінгвокультурі Китаю.

Мета передбачає такі **завдання**:

- 1) Дослідити теоретичну базу формування поняття "кохання" та "романтики" як суспільних концептів;
- 2) Визначити слова-характеристики кохання та романтики;
- 3) Розглянути вживання концептів "романтики" та "кохання" в китайськомовному суспільстві, зміни щодо сприйняття від давніх часів до сьогодення.
- 4) Розглянути список понять, які виражають кохання та романтику у сучасній лінгвокультурі Китаю.

Об'єктом дослідження є концепти "кохання" та "романтики" у лінгвокультурі Китаю.

Предметом дослідження є вербалізація концептів "кохання" та "романтика" китайською мовою в китайськомовному суспільстві.

Наукова новизна дослідження полягає у аналізі поняття "кохання" у тлумачні словники, фразеологізми, сучасні пісні та способи його вербалізації у зазначених способах.

Практична значущість полягає в можливості використання дослідження праці в подальших дослідженнях китайської мови, а також на курсах вивчення лінгвокультури Китаю та практичному курсі вивчення китайської мови.

Апробація результатів роботи проводилася в Київському національному лінгвістичному університеті на Міжнародній науково-практичній конференції *Ad orbem per linguas* ("До світу через мови") 16-17 травня 2024 року, доповідь під назвою "Вербалізація концептів "кохання" та "романтика" у сучасній лінгвокультурі Китаю".

Джерельною базою послуговували китайські фразеологізми про кохання, пісні Джей Чжоу про кохання, книги про поняття романтичних текстів у сучасному Китаї.

Методами дослідження є описовий, порівняльний, комплексний, концептуальний та асоціативний.

Структура дослідження складається зі вступу, трьох розділів з підпунктами, висновків та списку використаних джерел. У вступі детально розписано про мету, актуальність дослідження, завдання, об'єкт, предмет, наукову новизну, практичне значення, методи.

У першому розділі проведено детальний аналіз поняття "концепт" та його зв'язок із лінгвокультурологією. Також детально розглянуто, як кохання сприймалось за часів конфуціанства та зараз.

У другому розділі дослідження розглянуто методи дослідження концептів, а також етапи.

У третьому розділі проведено дослідження щодо вербалізації кохання та романтики як концептів у китайськомовному суспільстві через призму фразеологізмів, які відбилися у культурі з давніх часів, та сучасного виконавця Джей Чжоу (周杰伦).

У висновках роботи було виявлено, що кохання може виражатися через образи, порівняння, метафори, які створюють неологізми щодо вираження цього поняття. Також через вплив західної культури китайські традиційні поняття починають дещо змінюватися, роблячи уявлення про романтику більш відкритим. Сучасні медіа-простори здебільшого сьогодні мають великий вплив щодо вербалізації кохання та романтики.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ "КОХАННЯ" ТА "РОМАНТИКА"

1.1 Зв'язок лінгвокультурології та концепту

В епоху розвитку всіх наук, які так чи інакше впливають на наше життя як вдома, так і в межах сфер праці, мова зазнає найбільшого впливу, бо майже не щодня з'являються певні нові терміни та поняття.

Думаючи про мову, наш мозок діє як окрема механічна машина, поєднуючи букви у слова, слова в речення, речення в тексти. Самі по собі слова, речення та тексти несуть в собі певний сенс, тобто містять певний концепт чогось для розуміння про те, що розповідається. Пальмер Г. Б. вважає, що мова — це гра вербальних концептів у нашій уяві й лише "око"; в нашому розумі може їх побачити [Palmer, G. B., 1996, с. 3]; тому з цього випливає, що мова та концепт насправді дуже пов'язані між собою.

Концепт як ідея та термін має багатий різноманітний сенс у кожній сфері науки, як у лінгвістиці, лінгвокультурології, так і в філософії, літературі, психології та ін. За Л. Л. Звонською, поняття "концепту" бере початок з давніх античних часів й має доволі велику історію семантики та дефініцій, вперше згадуючись більше як філософське поняття. Смілова частина слова зазнала значних змін, тоді як осягнута суть ментальності та саме слово концепт є певним інваріантом як у середньовіччі, так і в сучасності [Звонська, 2017, с 273].

У сучасній лінгвістиці поняття "концепт" відіграє ключову роль у процесах пізнання світу та комунікацій в ньому. Концепти, також відомі як концептуальні області, є основними одиницями мислення, що формують наші знання про навколишній світ та допомагають структурувати нашу мовну діяльність загалом, розділяючи на певний послідовний досвід; містять широкі культурологічні, етнічні та асоціативні аспекти.

До концептуальних областей, тобто концепту, також належать:

1. концептуальна метафора. Коли одна область концепту зрозуміла в поняттях та термінах іншої, з'являється саме ця метафора. Це розуміння досягається систематичними відповідностями між однією та іншою областями, тож зазвичай формула таких метафор – *а це б* або *а як б*, але складові речення *а* та *б* позначають абсолютно різні концептуальні області. Саме тому вона є найпоширенішим засобом вербалізації концептів;
2. концептуальна метонімія. Когнітивний процес, в якому один концептуальний об'єкт, засіб, забезпечує ментальний доступ до іншого концептуального об'єкту, цілі, в межах однієї й тієї ж концептуальної області. При такій метонімії і об'єкт-засіб, і об'єкт-ціль є елементами однієї концептуальної області;
3. концептуальна мотивація ідіом. Мотивація концептів ідіом полягає в ідеї, що тлумачення багатьох ідіом здається натуральним та очевидним, бо метафора, метонімія, або навіть конценціональне знання пов'язують неідіоматичне значення складових слів з ідіоматичними значеннями цих слів разом узятих [Kovecses, 2002, с. 247-248].

Концепт як явище загалом викликав доволі багато суперечок серед вчених щодо визначення терміна, зокрема у лінгвокультурологічному аспекті. Різноманітні концепти певних речей культурного аспекту складають мовну картину світу, що є складовою лінгвокультурології.

Селіванова О. О. зазначала, що лінгвокультурологія як наука вивчає сучасну мову в культурі, але ця призма дослідження ширша за етнолінгвістику, але й має певний зв'язок також із соціолінгвістикою. Лінгвокультурологія межує з темами мови, етнічної культури, цивілізаційної, глобальної культури, культури різних епох різноманітних релігійних, соціальних, вікових, територіальних угруповань [Селіванова, 2008, с. 260]. Але все ж основна мета лінгвокультурології – вивчення взаємозв'язку між концептами, мовними

одинацями та культурними явищами на базі культурології, показуючи, як мова відображає специфіку національного світогляду.

При вербалізації певних концептів також розглядаються певні мовні картини світу. Сама по собі мовна картина світу представляє собою низку уявлень, що закріплені за кожною мовною картиною, які складають систему вірувань, знань, цінностей та світоглядних орієнтирів. З цього випливає, що мовна картина світу тісно пов'язана з концептуальними картинами світу, бо як і мова, концепти у кожного народу світу мають своє уявлення та значення. На кожну з цих картин найбільший вплив мають культурні, історичні та соціальні чинники.

Через призму етносу, концепт навколишнього середовища вербалізується через два основні фактори:

1. навколишнє середовище та оточення;
2. національний менталітет. [Шамшур, 2012, с. 133]

У роботі розглядається концепт кохання та романтики в китайськомовному суспільстві. Спираючись на китайську мову, сучасний словник китайської мови деталізує значення кохання, – 爱, таким чином:

1. почуття сильної прихильності до людей або речей;
2. почуття між чоловіком та жінкою;
3. захоплюватися, подобатись;
4. піклуватися;
5. бути схильним до, мати звичку до;
6. цінувати, плекати;
7. обмеженість, образа;
8. бути жадібним до;
9. дружній вплив;
10. мати жалість до. [<https://www.zdic.net/hans>].

Якщо порівнювати зі значенням українського словника, кохання має такі визначення:

1. почуття глибокої сердечної прихильності до особи іншої статі;
2. є синонімом до слова любов, але не є повним ототожненням;
3. кохати, кохатися. [<https://sum.in.ua/s/kokhannja>]

Порівнюючи сенси українських та китайських значень, стає зрозумілим, що концепт кохання виступає основою тлумачень та має спільні риси: сильне почуття та прихильність, які ґрунтуються на сильному емоційному зв'язку. Саме тому певні концепти збігаються з їхніми поняттями та значеннями у різних народів, але через історичний та соціокультурний досвід має відмінності.

Таким чином, можна зрозуміти, що концепт – доволі складна одиниця у багатьох сферах науки, яка має певні складові для його формування та багатозначні призми та фактори вербалізації; але основний сенс полягає в тому, що він означає ментальне зображення певної ідеї, яке ґрунтується в нашій підсвідомості.

1.2. Погляди конфуціанства на кохання

Тема кохання відіграє доволі велику та значну роль у житті кожної людини, а також і в літературі, медіа-просторі, й напевно, є чи не найбільш обговорюваною темою в світі. Кожна культура та література світу має доволі багато віршів, пісень, оповідань саме на тему романтики, висвітлюючи як позитивні аспекти, так і негативні, показуючи реалії життя.

Кохання має свої певні форми, ступені та тривалість, тому кожен прояв любові несе в собі обов'язок та відповідальність. Любов (синонім до кохання, але має сенс не таких сильних почуттів, яке містить в собі кохання) може бути до членів родини, друзів, якихось особистих речей тощо.

Любов батьків та дітей сильна і міцна, й в собі насаперед походження. Такий вид любові є результатом єдності розвитку людського інтелекту та людських інстинктів.

Любов до братів та сестер має деякі спільності з любов'ю між батьками та дітьми, адже вона теж стосується сім'ї.

Дружня любов як підтип любові є дуже цінною річчю, але в ній нема такого сильного фактора як тривалість. Якщо батьківська або сестринська любов є безумовною, адже це сім'я і вони вважаються найближчими людьми у нашому житті, то любов друзів часто залежить від життєвих обставин: чи є спільні інтереси або спільні життєві ситуації.

Найкрихітливими, але такими надзвичайно красивими є стосунки між парою або подружжям, й оскільки це вже йдуть романтичні почуття, які виходять за межі любові й простягаються до поля кохання, вони вважаються найсильнішими, найінтимнішими у багатьох сферах, які вимагають терпіння та обережності, щоб не зашкодити один одному.

Якщо взяти до уваги кохання у науковому його аспекті, то воно є збіркою свідомості, емоцій та діяльності. Сенс кохання – почуття просто заради почуттів, яке проявляється найбільше у контексті соціальних взаємовідносин. [张蓬, 1998, с. 54]

Кажучи про китайськомовне суспільство, яке завжди було більш закритим в культурному плані, тема кохання завжди набувала особливих та традиційних поглядів, на відміну від ідеалів Заходу. Вираження почуттів було не дуже відвертим, та й самі китайці завжди казали, що не надають коханню надто велику роль через дотримання старих традицій – коли батьки обирали та схвалювали майбутнього чоловіка чи майбутню дружину для шлюбу за домовленістю.

Конфуціанські вчення поширювалися на всі аспекти життя китайського населення, навіть сімейні та особисті, бо повага до старшого покоління, акцент на наявність освіти та першочергова увага та повага до сім'ї та її традицій завжди були актуальними, особливо в країнах Азії.

Ортодоксальне конфуціанство (течія у філософії, яке спиралось більше на давні вчення) було вкорінене в державні інститути та спонсорувалося у давні

часи, бо основна мета напряму – ритуальні принципи і соціальна етика. Конфуцій виділяє фундаментальну систему "трьох зв'язків", щоб підкреслити "п'ять чеснот" Конфуція (*ren, yi, li, zhi, xin*):

1. зв'язок батька та сина;
2. зв'язок пана та підданого;
3. зв'язок чоловіка та дружини [Smith, 2022, с. 92].

Конфуціанство, як основний напрям філософії в Китаї, чітко підтверджував трансцендентну сутність Неба, що панує над природним та соціальним світом як єдиним цілим. Небесна воля є моральною – "на боці добра", тому вона надає морального авторитету монарху, батьку та чоловіку. Саме тому моральні авторитети цих трьох постатей є беззаперечними, а тому не підлягають обговоренню. Людина, яка дотримується моральних принципів, за ідеалами конфуціанства, виконує своє головне призначення та керується космічними порядками. Вчені стверджують, що за своєю суттю, конфуціанство – це не просто моральні кодекси: "Диктат власного "я" майже завжди включав у себе синівську побожність, відданість дружині і вірність монарху – чесноти, які можна було б вважати просто умовностями, але які, тим не менш, могли торкатися піднесених" [Lee Haiyan, 2007, с. 27].

Повертаючись до "трьох зв'язків" конфуціанства, вчені вважають, що ця течія філософії має еластичність та суворість, тому до нього вживається термін "конфуціанська сентиментальність" [Lee Haiyan, 2007, с. 28]. Образ монарха та батька виступає головною роллю, яка надає просвітлення та свої принципи підданому та сину, а син та підданий дарують батьку та монарху свою віддану позицію; тоді як зв'язок чоловіка та дружини виступає на одному рівні, де обидва з них є рівноправними образами у спільному існуванні.

Однак у конфуціанстві обов'язки чоловіка та дружини більше орієнтувались на сім'ю та сімейний обов'язок, аніж на вираженні почуттів один до одного чи на самому коханні: конфуціанство не схвалювало кохання, бо воно не відповідає етичним нормам цього філософського напряму. Вчення Конфуція

якраз більше стосувались обов'язків перед сім'єю, людьми, що оточують навколо, та традиціями, виступали основою цивілізованого суспільства, а й тому кохання здебільшого формувалося з піклування та турботу про людей, які оточували. Тому центром соціальних ієрархій була родинна любов, яка поширювалася на інших. Той, хто поведився морально у всіх можливих паралельних структурах, що виходили за межі сім'ї, значною мірою наближався до концепції Конфуція про доброзичливу любов (*ren*).

Беручи до уваги становище дружин, конфуціанство ніколи не розглядало жінку як фахівця з сердечних справ, вроджено наділеного багатими емоціями або вроджено пов'язаного зі своїми почуттями. Роль жінки в конфуціанській сентиментальності здебільшого обмежується роллю матері – і як дарувальниці материнської любові, і як одержувачки синівської відданості.

Конфуціанці, як і в принципі всі люди, виступають за відданість та підкорення дружини своєму чоловікові, але емоційні стосунки між гетеросексуальною парою наче невідома, або навіть закрита територія. Ортодоксальне конфуціанство, навіть більше, ніж на сільському рівні, забороняє відкриті прояви подружньої прив'язаності і схвалює жінок-самогубниць (на захист їхньої цнотливості) в термінах, що нагадують скоріше героїзм, ніж сентименталізм. [Lee Haiyan, 2007, с. 30].

У давнину поняття кохання та шлюбу не означало одне й те саме, оскільки чоловіки могли мати наложниць або навіть по кілька дружин, тим самим займаючи високе положення в гендерній ієрархії; навіть на службу чоловіки різних соціальних класів могли потрапити просто склавши іспит. Конфуціанство завжди вважало, що жінки в тій самій ієрархії займали позицію нижче; але жінки могли позбутись традиційних стереотипів конфуціанства щодо жіночності: входження в ризоматичну сферу, щоб стати жінкою-воїном або куртизанкою.

Але навіть в давнину ніщо не стояло на місці, навіть вчення та філософські моральні праці, тому все розвивалось своїм темпом, й врешті решт

китайські мудреці та філософи визнали особливий зв'язок між чоловіком та дружиною та зробили відступ від конфуціанських норм, засновуючи неоконфуціанство. Одним із його послідовників був Лі Чжи (1527-1602), який акцентував увагу на тому, що стосунки чоловіка та дружини основою всіх інших стосунків між людьми, і впродовж усього есе він приписує таким союзам єдину, відмінну та надзвичайно цінну рису: подружні стосунки є "походженням" (*shi*) людини та всіх речей, творчим "джерелом" (*zao duan*) всесвіту, і мають здатність "давати життя" (*sheng*) людському життю. Своє есе "Дискусія Чоловіка та Дружини: висновки після довгих роздумів" він почав саме такими словами:

"Чоловік і дружина - це початок людства. Тільки тоді, коли є чоловік і дружина, є батько і син. Тільки коли є батько і син, є старший і молодший брат. Тільки тоді, коли є старший і молодший брат, є старший і молодший, є начальник і підлеглий." [Pauline C. Lee, 2012, с. 86]

Праці Лі Чжи ставлять під сумніви традиційні праці конфуціанства, але не заперечують їх, створюючи нову призму для висвітлення стосунків заміжньої пари та їхню важливість, наголошуючи на рівноправній ролі чоловіка та дружини. На думку філософа, стосунки подружньої пари асоціюються з такими якостями, як радість, свобода, вираження справжніх та щирих почуттів та втілення класичних конфуціанських чеснот:

"Якщо все буде так, як у старі часи, з обмеженнями, бар'єрами і нерозумінням, то ми ніколи не побачимо часів, коли люди звільняться. Зараз дух і душа існують; ми знаємо, що особистість не вмирає. Обмеження і переешкоди насправді не існують, ми самі створюємо обмеження і переешкоди. Хіба це можливо? Тепер цей світ без обмежень і переешкод - це Західна Чиста Земля, світ повної радості" [Pauline C. Lee, 2012, с. 89].

Після розвитку неоконфуціанства та всього соціального світу, класичне "старе" конфуціанство не мало шансів бути провідною ідейною течією щодо

вираження та визначення поняття кохання або визначення стосунків між чоловіком та дружиною.

Таким чином, з вищеописаного можна зробити висновки, що з точки зору найпоширенішої філософії на території Китаю, конфуціанства, кохання в романтичному сенсі між чоловіком та жінкою не мало свого визначення та було неприпустимим для моралі, однак із розвитком та перебудови філософських ідей, воно стає більш обговорюваним, зокрема в тому, що кохання є основою для гармонійного життя та добробуту не тільки щодо життя всередині сім'ї, а щодо оточення.

1.3. Сучасне трактування кохання та романтики у Китаї

Справжнє кохання – щире та світле почуття, стосунки, які вільно укладені на основі рівності між чоловіком і жінкою. А оскільки стосунки в давньому Китаї (деякі традиції збереглися й донині) не були ні вільними, ні рівними, то китайці «не мають любові, про яку можна говорити». Були навіть ті, хто казав про себе: "Китайці не розуміють, що таке любов, тому з китайцями не можна говорити про любов" [Lynn Pan, 2015, с. 2].

Як раніше зазначалось, трактування кохання і романтики в Китаї будувалося під впливом філософських та релігійних течій та багатьох соціокультурних чинників, зокрема й поняття про інтимні стосунки. Культурні та моральні чинники, такі як патріархат, обов'язки перед сім'єю та соціумом, повага дітей до батьків були основним підґрунтям щодо формування цих понять.

З кінця 1980-х років, коли Китай зазнав модернізаційних змін, населення почало сприймати життя інакше, так само як і сприйняття романтики та кохання почало видозмінюватись, набувати нової форми. Кохання та романтика завжди були темами для досконалого вивчення, навіть у китайськомовному суспільстві.

З початку нового тисячоліття, коли почали з'являтися безліч пісень, фільмів, сучасних історій про кохання, його розуміння почало ідентифікуватися по-іншому в більш ширшому та відкритому контексті, доступному та зрозумілому кожному. Але розкриття цих понять почали з'являтися не одразу, враховуючи політичні, соціальні та культурні цензури, які мали значення в "глибинному" Китаї, який формувався з давнини, віддаючи належне традиційним течіям філософії про сприйняття світу:

"Якщо державна політика, соціальні інститути та ринкова діяльність становлять поверхню мінливого Китаю, то перцептивний, емоційний та моральний досвід китайців, яких сотні мільйонів, складають те, що ми називаємо глибинним Китаєм." [Kleinman, 2011, с. 3]

Соціальні інститути, державна політика та культурна діяльність з давнини й протягом багатьох тисячоліть створювали знання про Китай, тим самим уособлюючи та ототожнюючи його з "глибинним". З цього випливає, що дослідження кохання набувало значення не лише через соціальні та культурні аспекти, а й через особистісні між людьми.

Науковці побачили чіткий вплив соціалізму та колективізації на людину як особистість у 1950-1970-х роках та всіх складових її життя. Особливий та значний переворот відбувся саме у 1980-х роках, коли у Китаї відбулася приватизація державних секторів, коли, так би мовити, люди перетворилися на "самостійних творців свого життя", бо тодішній Китай мав чіткі правила щодо всього, навіть до того, як і кого кохати, не маючи впливу на власні рішення.

Але тогочасна приватизація зачепила не лише державні сектори та економіку, а й на те, як сприймається кохання та інтимні стосунки. У своєму дослідженні щодо сучасних романтичних історій у Китаї, науковці спиралися на сприйняття інтимності як "особистими стосунками між родичами та місцевими жителями в межах обмеженого відомого їм світу" [Featherstone 1995, р. 229], перераховуючи в собі низку взаємодій між друзями, сусідами, членами сім'ї та подружжям [Sun & Yang, 2019, с. 6]. Приватизація спонукала

індивідуалізації, яка дала змогу переосмислити роль людини, її обов'язків у суспільстві. Молоде покоління почало дедалі більше розуміти, що лише вони мають право обирати тих, у кого закохуватись та з ким одружуватись, ґрунтуючись на взаємній симпатії, дотримання традицій щодо поваги до сім'ї та сімейних цінностей.

Не є новиною та дивацтвом, що західна культура сприяла нав'язуванню та поширенню свого сприйняття та свободи всіх сфер життя, зокрема аспекту романтики та кохання навіть у Китаї. Суспільство розвивається, обмінюючись досвідом та поширюючи традиції за межами країни, тим самим роблячи переосмислення кохання та інтимних стосунків.

Зокрема значну роль відіграв сучасний фемінізм у сприйнятті ролі жінки в стосунках, акцентуючи увагу на повному рівноправ'ї та сприйнятті жінки як особистості з власними потребами та бажаннями, а не тільки як людини, яка потрібна для продовження роду.

Інтернет-мережа також стала провідною частиною переосмислення кохання в усіх його сенсах. Молоді люди користуються онлайн-додатками для знайомства, тим самим вісторонюючись від радикальних традиційних поглядів, коли батьки впливали на вибір партнера своїх дітей. З іншого боку, попри розвиток онлайн-додатків для знайомств та індивідуалістичні тенденції, старше покоління все одно так чи інакше може впливати на шлюб та народження дітей. Найяскравішим прикладом вважається “шанхайський ринок наречених”, також відомий як “ринок сватання” (相亲市场), де батьки або родичі прагнуть знайти своїм дітям другу половинку.

Але є й інша сторона медалі щодо кохання. Жінки, особливо живучи у великих містах й прагнучи зустріти бажаного партнера, який би розумів їхній спосіб життя та розділяв спільні погляди на майбутнє, спочатку прагнуть до самотійності та реалізації кар'єрних очікувань, адже одна з провідних моделей сучасної пари – коли обидва партнери реалізовані для спільного обміну досвідом та доповнення один одного. Однак, інколи побудова романтичних

стосунків може завадити цьому кар'єрному зросту, викликаючи дисонанс балансування різних аспектів життя.

В останні роки, молодь у Китаї має відвертішу тенденцію обговорення особистих почуттів, популяризуючи “сексуальну відвертість” та вільні стосунки, що раніше були табуованою темою у китайському суспільстві. Але, попри нововведення щодо вираження романтичних почуттів, молоде покоління шанує кохання та його виявлення не тільки в літературі, а й навіть у святах, таких як китайський день Святого Валентина (七夕节 – Цісі, свято сьомої ночі), який вважається найромантичнішим святом у Китаї та святкується кожного року 7-ого числа 7-го місяця за місячним календарем. За основу цього свята покладена легенда про пастуха та ткалю, які були розділені Чумацьким шляхом та бачаться лише на цей день.

Також на сьогодні у Китаї дуже популярні різноманітні серіали та фільми про кохання, за основу яких можуть бути використані різні просторово-часові проміжки, починаючи з часів Давнього Китаю й до ХХІІ століття. Як і в культурі західних мас-медіа, китайське кіно багатогранне: у кіномистецтві наразі популярно демонструвати реалістичні призми бачення романтики з усіма її аспектами та проблемами, які, навіть у реальному житті, вирішити неможливо, бо інколи кохання надто ідеалізується, що призводить до помилкового сприйняття навколишнього світу.

У світі існує багато романтичних сюжетних структур, які також користуються популярністю в Китаї. У серіалах можуть бути висвітлені різноманітні моделі стосунків: від ворогів до коханців, друзів (інколи дитинства) до коханців, буркотун та сонечко, любовний трикутник та багато інших. Глядачі можуть спокійно побачити романтичні сцени, де присутні інтимні розмови чи фізичне вираження прихильності, адже раніше для китайської аудиторії такі сцени були доволі особистими та некомфортними.

Сучасна китайська література, що містить тему кохання, розвивається сміливо, маючи різноманітні аспекти та відображення. Сучасні китайські

автори намагаються відтворити переживання та драми, які так чи інакше мають місце у реальному житті. Сьогодні історії можуть відображати глибокі психологічні драми, показуючи, наскільки складним явищем є поєднання особистої свободи та близькості у стосунках. Така проза користується популярністю, адже вона відгукується у молодих читачах, які переживають сильні внутрішні переживання.

Сучасна література багата на вираження жіночої незалежності, де жіночі персонажі вважають кохання не єдиним шляхом до щасливого життя, а сприймають романтику більше як частину життєвого досвіду. Такі сильні жіночі образи підкреслюють та виражають руйнування гендерних стереотипів у суспільстві, адже більшість жінок прагнуть самовдосконалення та особистого розвитку у професійному аспекті більше, аніж традиційний шлюб.

Китайська культура переважну частину свого існування завжди була закритою, тому проза на LGBTQ+ тему все ще залишається доволі чутливою та суперечливою для суспільства, проте такі історії також існують у китайській сучасній літературі. Одним із найпопулярніших жанрів цієї тематики є даньмей (стосунки між чоловіками). Він користується популярністю не тільки серед китайських поціновувачів літератури, а серед світової спільноти.

Із кожним роком з'являється все більше творів, оповідань та романів, які так чи інакше виражають кохання в багатьох аспектах різноманітними способами, що зумовлює розвиток не тільки китайської літератури, а й сприйняття романтики, де, перш за все, справжні, непідробні емоції та індивідуальні прагнення щодо партнера та майбутнього стоять на першому місці.

Висновки до розділу 1

Отже, концепт — поняття доволі широке, але з огляду лінгвокультурології, воно представляє собою базову одиницю, що містить в

собі частинку ментальності народів у певному контексті щодо певних речей. Кожна людина має свою суб'єктивну думку про концепт кохання, але основне, з чим асоціюється це почуття складається із романтичних аспектів, яке містить в собі турботу та піклування про кохану людину.

Конфуціанські вчення, як одні з найважливіших вчень для населення Китаю, й досі відіграють важливу роль щодо становлення та розуміння кохання як романтичного почуття щодо романтичного інтересу, хоча, через відкритість китайського суспільства, вони певним чином конкурують із західними уявленнями та вподобаннями.

Попри традиційні очікування та зобов'язання, китайська молодь наразі має доволі відверті погляди на романтику, позбуваючись шаблонів сприйняття попередніх поколінь, які насамперед стосуються обов'язку перед членами родини. Нове покоління прагне насамперед до незалежності у виборі романтичного аспекту свого життя, однак найчастіше обирають балансувати традиційні та сучасні цінності.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ АНАЛІЗУ КОНЦЕПТІВ ТА ЇХНЬОЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ

2.1. Методи дослідження концептів

Селіванова О. О. у своїх дослідженнях щодо лінгвістичних концептів погоджується з думкою В. Телія про те, що концепт – це все те, що ми знаємо про об'єкт [1996, 97]. Сформоване поняття концепту виступає ядром для подальшого дослідження. Структура концепту моделюється на базі ментально-психонетичного комплексу з огляду на те, що концепт є інформаційною структурою свідомості, у формуванні якого беруть участь різні пізнавальні механізми: від чуттєвої сфери до мислення, інтуїції, трансценденції й позасвідомого [Селіванова, 2000, с. 113; Селіванова, 2008, с. 150].

У своєму дослідженні В. Калько зауважила, що концепт кохання досліджують у різних аспектах:

1. аналіз концептуальних метафор на базі однієї чи кількох мов (Дж. Лакофф та ін.);
2. вивчення семантики лексем любов, любити, кохання, кохати та інших синонімів (В. І. Кононенко та ін.);
3. моделювання концепту любов з огляду на його системномовні зв'язки (Г. П. Джинджолія та ін.);
4. установлення особливостей представлення концепту любов у паремійному масиві (Л. Є. Вільямс та ін.);
5. опис специфіки мовленнєвих актів кохання (Н. О. Кушнір та ін.) [В. Калько, 2013, с. 45].

Вербальне наповнення концептів може розглядатися з різних аспектів, тому їх, насправді, може бути безліч, базуючись на віддзеркаленні в мовах, культурах та досвідах народу.

Аналізуючи концепт, перш за все, на думку Голубовської І. А., варто зосередити увагу на національно-мовної картині світу, під якою науковці розуміють відбите в мовних формах етнічно зумовлене осмислення й оцінювання зовнішнього стосовно певного етносу світу. Як вже раніше зазначалося, особливості вербалізації концептів у світі тим чи іншим етносом зумовлюються дією двох основних чинників:

1) чинник зовнішнього щодо етносу світу (природне середовище і матеріальна культура того фрагмента об'єктивного світу, що наданий етносу в його безпосередньому сприйнятті);

2) чинник національного способу мислення, національного менталітету. [Голубовська, 2002, 87].

У роботі розглядається концепт кохання та романтики у китайськомовному середовищі на основі фразеологізмів та пісень, що дає надійну базу для подальшого дослідження.

Оскільки концепти різняться своїм підґрунтям у лінгвокультурології й методи їхнього дослідження представляють собою складне та багатогранне завдання, існує багато методів, які допомагають більш детально обрати та розкрити зміст будь-якого концепту. У своєму дослідженні, Е. Розвод виокреслює найбільш поширені методи аналізу лінгвокультурних аспектів, якими виступають такі методи, як аналіз дефініційних значень, етимологічний аналіз, метод вивчення концептів через лексико-граматичне поле лексеми, які його репрезентують, асоціативний експеримент, когнітивно-семантичний, зіставний аналіз концептів у різних культурах, а також концептуальний аналіз [Розвод, 2015, с. 92]. Мета кожного з цих методів – дібрати правильну репрезентацію, яка б чітко висловлювала зміст та значення того чи іншого концепту.

Аналіз дефініційних значень, на нашу думку, є одним із найбільш вживаних та використовуваних аналізів, оскільки найчастіше розбір слова та його семантичних компонентів, а потім – концепту, залежить від його дефініцій (значень) у словниках та енциклопедіях, а також описаної структури. Оскільки

словники бувають різними, починаючи від тлумачного до спеціалізованого, важливо брати це до уваги перед аналізом значення, бо тоді концепт та його смислове навантаження у певній сфері змінюється.

Аналіз дефініційних значень також використовується в роботі, оскільки словникове тлумачення слів є дає початкову базу для розбору того чи іншого слова для його подальшого детального розбору, включаючи основні та додаткові значення слова у наукових, літературних та розмовних контекстах. Асоціативний метод також складає доволі вагому частину у дослідженні концептів, адже він дозволяє виробити асоціації, які виникають у свідомості, коли люди згадують про певні слова чи поняття. Цей метод базується на припущенні, що мова є відображенням мислення, і через аналіз асоціацій можна отримати доступ до прихованих когнітивних структур, культурних моделей і емоційних реакцій, пов'язаних з концептом.

Асоціативний метод має свої переваги, оскільки асоціація може бути доволі гнучкою інтерпретацією в ментальному розумінні. Але й через це впливає обмеження та недолік цієї гнучкості, бо асоціації можуть бути суб'єктивними та сильно залежними від контексту.

Метод вивчення концептів через лексико-семантичне поле є важливим методом у лінгвокультурологічних та когнітивно-семантичних дослідженнях концептів, адже в результаті дає зрозуміти, як концепти представлені граматичними та лексичними одиницями, що їх репрезентують в мові. Метод містить в собі аналіз значень та слів та виразів, а також їхні функції, які входять до одного семантичного поля.

Саме по собі значення лексико-семантичного поля характеризується наявністю загальних, інтегральних або семантичних ознак, що об'єднують усі одиниці поля і зазвичай виражаються лексемами з узагальненим значенням і наявністю певних ознак, за якими одиниці поля відрізняються одна від одної [Дашкова, с. 57].

Етимологічний метод аналізу базується на основі історії та є одним із найважливіших методів у дослідженні, адже він вивчає походження, розвиток, зміну у формі та понятті лексичних одиниць та коцептів загалом. Необхідний прийом у процедурі етимологічного аналізу полягає у реконструкції форми та/або значення, які історично передували тим, що були вже задокументовані. Така реконструкція здійснюється на основі вже зафіксованих лексем та дослідженні їхніх первинних форм і значень [Кінащук, 2022, с. 167].

Когнітивно-семантичний метод аналізу передбачає, що мова є відображенням когнітивних структур, які існують у свідомості людини. Ці структури формують наші уявлення про світ, концепти, категорії та їх взаємозв'язки. У своєму дослідженні Колодій М. підкреслила, що деякі науковці зазначають, що при використанні цього методу, акцент уваги переходить від значення до змісту концептів на основі особливого етапу – когнітивної інтерпретації, яка є обов'язковим етапом семантико-когнітивного аналізу, без якого дослідження залишається у межах лінгвістичної семантики [Колодій, 2021, с. 57]. У результатах дослідження зазвичай визначається, що деякі змісти концептів виражаються метафорично, через фразеологізми, словосполучення та тексти.

Зіставний аналіз як метод дослідження концептуальних сфер у лінгвокультурі дозволяє порівняти концепти, їхні сенси та вираження у різних культурах та зрозуміти, яким саме чином один й той самий концепт розкривається у народностей світу. Кочерган М. також зауважує, що при будь-якому зіставному дослідженні мов потрібно мати основу для зіставлення, адже різні мови концептуалізують світ неоднаково й через зіставлення мов виявляються відмінні концептуальні структури світу. [Кочерган, 2007, с. 13]. Завдяки цьому методу у дослідженнях видно, як визначення певних концептів протиставляється один одному.

Концептуальний аналіз, на нашу думку, є основний та головним методом при дослідженнях концептів, оскільки він напряду повністю охоплює концепт

як явище та основний предмет дослідження. Селіванова О. чітко описує цей метод як конструктивний лінгвістичний метод, загальними процедурами якого є формалізація, ідеалізація й моделювання. Головною метою цього методу є реконструкція когнітивних механізмів індивідуальної чи колективної свідомості, які опосередковують формування й упорядкування знань про об'єкти дійсності та результати внутрішнього рефлексивного досвіду; концептуальний аналіз передбачає опис структур цих знань із застосуванням метамов лінгвістики або природної мови на базі різноманітних когнітивних моделей. Також дослідники вважають концептуальний метод не стільки окремим методом дослідження концептів у лінгвокультурному середовищі, скільки сукупністю пов'язаних методів, об'єднаних однією метою [Селіванова, 2008, с 419-420].

Таким чином, можна зробити висновок, що кожен із цих методів забезпечує глибоке розуміння сутності концептів, їхньої ролі в культурі та мисленні. Вони доповнюють один одного, утворюючи багатовимірний підхід до вивчення мови і свідомості. Це дозволяє не лише дослідити окремі концепти, але й розширити знання про те, як людина інтерпретує і структурує свій досвід у різних культурних і когнітивних контекстах.

2.2. Етапи аналізу концептів

Оскільки вищеописані методи дослідження концептів у лінгвокультурному аспекті пов'язані між собою, етапи в деяких із них також можуть спільними, маючи свої основні особливості та відмінності. Лінгвокультурна сфера постійно розвивається, винаходячи все нові й нові як методи, так і пояснення та етапи. Дослідивши кожен з цих методів, було виявлено, що основні етапи, які зустрічають в кожному з методів аналізу, складаються з:

1. побудова номінативного поля концепту, його визначення та проблема. Побудова поля або об'єкту дослідження означає огляд нещодавньої літератури для визначення всіх видів цього поняття. Номінативне поле концепту має комплексний характер, об'єднує лексико-семантичні, лексико-фразеологічні поля, синонімічні ряди тощо і є впорядкованою сукупністю [Петренко, 2020, с. 50];
2. дослідження визначальних атрибутів концепції: тих характеристик, які є суттєвими для концепції. Визначення поняття виводиться з найважливіших визначальних ознак. Це визначення включає всі визначальні атрибути і спеціально виключає інші елементи, пов'язані з поняттям (культурний та поняттєвий складники). Культурний складник містить в собі розгляд спільнокоренових частин для встановлення морфологічної належності лексичних одиниць, тоді як поняттєвий – огляд лексем та їхнього аналізу [Петренко, 2020, с. 51];
3. побудова низки прикладів, щоб проілюструвати, як концепція використовується [Fitzpatrick and McCarthy, с. 3], словесне чи графічне відображення результатів.

Вищезазначені етапи стосуються більше концептуального аналізу, адже він напряму взаємодіє з концептуальними складовими при їхньому дослідженні та аналізі. Вибір допоміжного методу також неодмінно важливий, оскільки треба звертати увагу на те, в якому саме аспекті розглядається концепт, щоб у результатах отримати його більш ширше вживання або метод вербалізації.

Ці етапи дозволяють адаптувати методологію залежно від обраного методу аналізу, але при цьому зберігати загальну логіку дослідження. Такий підхід сприяє глибокому розумінню концептів і їхнього місця в мові, культурі та когнітивній діяльності людини.

Наприклад, якщо брати зіставний метод, то важливо окреслити семантично-лексичне поле, в якому вживається лексема, зіставити

порівнювальні поля, щоб потім зробити порівняльні характеристики в досліджуваних мовах того чи іншого концепту.

Висновки до розділу 2

Отже, спираючись на слова М. Кочергана, концепти досліджуються на основі сполучуваності, переважно предикативної, рідше атрибутивної, комплементарної, а інколи враховуються різноманітні широкі мовні контексти (фольклорні, художні, публіцистичні та інші твори) [Кочерган, 2010, с. 153].

Кажучи про методи аналізу та дослідження концептів у лінгвокультурному аспекті, методологія цього напрямку розвивається та набирає обертів у своєму розвитку, зосереджуючись не тільки однозначному методі, а й об'єднуючи в собі й інші, розширююче поле дослідження та саме поле результатів. Концептуальний аналіз є основним напрямом у дослідженні концептуальних сфер, який здебільшого є збіркою різних методів.

Перед тим, як проводити аналіз, важливо чітко дотримуватися етапів аналізу кожного з методів: визначення поняття концепту та його сфери дослідження; вивчення кожної з характеристик певного поняття, глибокий аналіз лексичної складової та визначення культурного та поняттєвого складника; побудова результатів на базі прикладів вживання концептів, їхнього кожного значення.

РОЗДІЛ 3. ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ КОХАННЯ ТА РОМАНТИКА У ЧЕН'Ю. ВИРАЖЕННЯ КОХАННЯ У ПІСНЯХ ДЖЕЙ ЧЖОУ (周杰伦)

3.1. Вербалізація романтики та кохання у китайських фразеологізмах

Фразеологізми є доволі вагомою та великою частиною кожної культури та літератури, беручи за основу не тільки глибокі сенси фольклорних творів, а й певні метафори, порівнюючи один предмет до іншого та використовуючи різні художні засоби для їхньої вербалізації.

Оскільки кохання має багатий сенс та має доволі широкий відбиток у всіх культурах світу, китайські ідіоми також не є виключенням щодо наявності сталих виразів на цю тему. Вони виражаються через багатий емоційний спектр, включаючи тугу, жертівність, віданність, взаємоповагу та пристрасть. Романтика є найбільш вагомою складовою частиною кохання, бо саме з цього все й починається. Саме романтичне кохання надихало й досі надихає митців на створення шедеврів культури та літератури. Романтика виявляється у дрібницях: у першому погляді, у першому дотику, метеликами в животі.

Аналіз ідіом є найбільш поширеним явищем, оскільки містить та дає чітке відображення того, як певні народи закріпили своє розуміння того чи іншого концепту в культурі. За кожною ідіомою стоїть певна передісторія, яка сприяла їхньому виникненню.

Кохання, в глобальному його прояві та найпоширенішому його значенні, який найчастіше зустрічається у тлумачних словниках, перш за все передає зміст саме як романтичних почуттів та прив'язаності між двома людьми, тому якщо взяти за приклад чен'ю та інші китайські фразеологізми, сенс яких саме передає романтичні почуття, прийняття коханої людини та бажання прожити до самого кінця, то в китайській мові вони представлені такими ідіомами:

1. 有情饮水饱，无情食饭饥 – якщо ти закоханий, навіть води достатньо, якщо нема кохання, навіть їжі не вистачить.

Вислів містить в собі концептуально метафоричне порівняння кохання з їжею, що насичує тіло. Концептуально наголос стоїть на контрасті “有情 – є кохання/почуття” та “无情 – нема кохання/почуттів”, вказуючи на емоційний стан та сприйняття реальності, базуючись на цьому стані. Але слід дати примітку, що 情 не завжди означає саме кохання, оскільки у тлумачних словниках має такі переклади як почуття, пристрасть, симпатія.

Також слід звернути увагу на те, що їжа та вода становлять базову (фізичну) потребу людини, які дають сили та енергії на життя та проживати емоції; іншими словами, кохання порівнюється з базовою потребою насичення ситості, підкреслюючи важливість внутрішнього стану емоційною повнотою. У фразеологізмі чітко простежується ідея гармонії тіла, наповнене фізичними потребами (їжею) та душі, сповнене позитивних та щирих емоцій, такі як любов, прив'язаність, пристрасть;

2. 有缘千里来相会 – створені одне для одного зустрінуться навіть за тисячу лі.

Ліричний вислів про притягування людей одне до одного долею, незважаючи на відстань, вказує на романтизацію її забаганок, бо, як ми знаємо, доля доволі хитра та непередбачувана штука. Тому у фразеологізмі присутній концепт долі, кармічного зв'язку між людьми, який завжди з'єднує споріднені душі, поєднаних ще в минулому житті; вони завжди будуть разом, незважаючи на перешкоди чи проблеми.

Вислів також сповнений оптимізму (довіра людиною долі та вищим силам, всесвіту та його планам, натякаючи на неминучість долі, певні закони гармонії та порядку космологічного бачення світу) та силою тяжіння, адже тисяча миль – це дуже багато, а щирий та справжній емоційний зв'язок між людьми може бути настільки сильним, що може долати неймовірно великі відстані;

3. 爱屋及乌 (досл. любити ворона на даху) – любиш мене, люби і мою собаку.

Прислів'я з класичної китайської літератури базується на концепті безумовного кохання, де людина, яка кохає, приймає абсолютно все в людині: як її сильні сторони та позитивні риси, так і недоліки, оскільки буквальний сенс та образ ворони на даху символізує щось недосконале, другорядне або незначне, через що ідеальність коханої людини спадає, залишаючи за собою образ звичайної людини зі своїми проблемами, різноманітністю смаків та відмінними рисами. Також простежуються концепти людської природи, гармонії, психології та емоційної прив'язаності. Часто речі, які нам не подобаються з тих чи інших причин, перестають бути надокучливими та дратувати нас, маючи поряд іншу людину та сильний емоційний зв'язок із нею, якій вони подобаються, бо вони починають асоціюватись саме з нею;

4. 愿得一人心，白首不相离 – його переклад важко визначити, оскільки подібного еквіваленту немає навіть в англійській мові. Дослівний переклад (я сподіваюсь отримати серце; навіть сиве волосся не розлучить) допомагає зрозуміти, що приблизний сенс цієї ідіоми такий: нехай я буду з тобою до кінця життя.

Усі люди в певній мірі вірять, що справжнє кохання – чисте почуття, яке з правильною та єдиною людиною триває все життя. Із казок, як давно всім відомо, зазвичай принц та принцеса живуть разом щасливо до самої старості, й ця фраза має здебільшого такий самий контекст.

Концепт бажання та мрії, сподіваючись знайти справжнє та ідеальне кохання, виражає сподівання людей знайти стабільність та впевненість у правильній людині, та пройти все життя, розділяючи разом перемоги, та скрутні часи, життєві труднощі та підтримуючи один одного протягом всього життя;

5. 执子之手，与子偕老 – сенс цієї ідіоми подібний до попередньої, але дещо з іншою концепцією: тримати твою руку та старіти з тобою.

Кохання тут вербалізується через концепти довготривалого кохання, фізичної та емоційної близькості, відданості та вірності й життєвої подорожі двох

закоханих сердець, які разом дорослішають, набуваючи життєвого досвіду, міцно тримаючи за руки;

6. 一见钟情 – кохання з першого погляду;

Всі ми знаємо ці ідеалізовані моменти та історії, коли з першого погляду людина відчуває метелики в животі, дивлячись на іншу людину. Концепт романтики визначається через 一见 – “один погляд”, через який вибудовується емоційний зв’язок, бо 钟情 вказує на ідеалізацію зв’язку при першому погляді, через яке виникає почуття та прив’язаність. Також воно може розглядатися з аспекту долі, бо кажуть, що свою людину можна впізнати одразу. В деякому сенсі вираз може бути протиставленню звичайному китайському підходу щодо вибору партнеру, але світ зазнає змін, сучасність приносить свої внески, та й серцю не накажеш, якщо момент правильний.

Китайські ідіоми (成语) – сталі вирази, які закріпилися в китайській культурі протягом усієї її історії. Вони передають яскравий історичний та культурний досвід, який був накопичений протягом століть та є важливим засобом комунікації. Їхня складова – чотири ієрогліфи, які в поєднанні несуть в собі певний глибокий контекст, даючи зрозуміти китайську культуру в усій її красі.

Але беручи до уваги ієрогліф 爱 – кохання, визначення якого у тлумачних словниках є більш широким в китайській мові й означає не тільки романтичні почуття між людьми, вживається у таких ідіомах:

1. 爱钱如命 (досл. любити гроші як долю) – скупий – виражає безмежну любов до грошей; містить негативне забарвлення;
2. 爱鹤失众 (досл. любити журавля – втратити натовп) – через дрібницю втратити щось значуще;
3. 爱莫能助 (досл. любити/берегти, але в не зможі допомогти) – нічого не можна зробити;

4. 爱不释手 (досл. любити і не випускати з рук) – не відірвати очей, не в змозі відпустити;
5. 爱憎分明 (досл. чітко розмежувати любов та ненависть) – мати чітко певні симпатії і антипатії;
6. 爱日惜力 (досл. любити/берегти час та дбайливо витрачати сили) – цінувати свій час та не витрачати сили даремно;
7. 忧国爱民 (досл. думати про майбутнє країни та піклуватися про народ) – думати про справи держави та турбуватися про народ;
8. 爱民如子 (досл. любити народ подібно до своїх дітей) – любити народ, як своїх дітей;
9. 男欢女爱 (досл. чоловік задоволений, жінка любить) – бути палко закоханими.

Отже, з вищеописаних ідіом, які містять ієрогліф 爱, спостерігається, що воно вживається не просто як палке почуття між людьми, побудоване на романтичних стосунках, а й як кохання до чогось, піклування, турбота, й навіть має негативні сенси та негативне забарвлення, характеризуючи жадібність. Хоч й переклад деяких концептосфер фразеологізмів досі не є точним для української мови, бо нові вирази можуть з'являтися чи не кожної хвилини, вони є найважливішим аспектом для вивчення вживання концепту кохання.

3.2. Джей Чжоу та вираження концептів кохання через слова його музики

Джей Чжоу (справжнє ім'я Чжоу Цзелунь) – тайванський музикант, продюсер, актор, режисер, лауреат міжнародних музичних премій, найбільш продаваний виконавець у Китаї та один із найвідоміших виконавців із Азії у світі. У своїх піснях він поєднує сучасний західний та китайський стилі, разом із ритм-н-блюз, рок, поп, хіп-хоп та кантрі. На Тайвані навіть з'явилося поняття 周氏风

格 (трад. 周氏風格) – стиль Чжоу, що описує його творчість, адже його називають “королем азіатської поп-музики”.

Не є таємницею, що виконавці майже завжди у своїх піснях оспівують всі аспекти кохання, взаємного та одностороннього, трагічного та щасливого, розповідаючи історії як із особистого життя, так із життів вигаданих ними персонажів, викликаючи почуття емпатії до того, хто виконує ця композиції або про кого йдеться. Джей Чжоу також у своїй дискографії має чимало пісень, присвячених коханню: щасливому та трагічному.

Одна з найвідоміших пісень на цю тематику у цього виконавця є 簡單愛 – “Просте кохання”. Музичний супровід цієї композиції наповнений відчуттями спокою та комфорту. Вона виражає легкість та простоту справжньої романтики, без важких турбот, без нав’язливих думок та тривог. І справді, лірика цієї пісні проста та викликає почуття безтурботності й насолоду простими речами, які є навколо нас, та бажання робити повсякденні, незначні речі, коли кохана людина поруч:

我想就這樣牽著妳的手不放開
 愛能不能夠永遠單純沒有悲哀
 我想帶妳騎單車 我想和妳看棒球
 想這樣沒擔憂 唱著歌 一直走
 我想就這樣牽著妳的手不放開
 愛可不可以簡簡單單沒有傷害
 妳靠著我的肩膀 妳在我胸口睡著
 像這樣的生活 我愛妳 妳愛我

*Wǒ xiǎng jiù zhèyàng qiānzhe nǚ de shǒu bù fàng kāi
 ài néng bù nénggòu yǒngyuǎn dānchún méiyǒu bēi'āi
 wǒ xiǎng dài nǚ qí dānchē wǒ xiǎng hé nǚ kàn bàngqiú
 xiǎng zhèyàng méi dānyōu chàngzhe gē yīzhí zǒu*

wǒ xiǎng jiù zhèyàng qiānzhe nǐ de shǒu bù fàng kāi
 ài kěbù kěyǐ jiǎn jiǎndān dān méiyǒu shānghài
 nǐ kào zhe wǒ de jiānbǎng nǐ zài wǒ xiōngkǒu shuǐzhe
 xiàng zhèyàng de shēnghuó wǒ ài nǐ nǐ ài wǒ

*Я хочу тримати тебе за руку ось так і ніколи не відпускати.
 Чи може кохання завжди бути чистим і без смутку?
 Я хочу покататися з тобою на велосипеді, я хочу подивитися з тобою
 бейсбол.
 Я хочу гуляти безтурботно, співаючи пісню.
 Я хочу тримати тебе за руку ось так і ніколи не відпускати.
 Чи може кохання бути простим і нешкідливим?
 Ти спиши на моєму плечі, ти спиши на моїх грудях.
 Таке життя, як це, я люблю тебе, ти любиш мене.*

Тобто, Джей Чжоу в рядку “我想就這樣牽著你的手不放開” вербалізує свої емоції щодо бажання тримати кохану людину поруч, наголошуючи на частині “不放開”, яке якраз вказує на бажання провести вічність із цією людиною. Фраза “我愛你 你愛我” виражає взаємне почуття, яке відчують вони обоє.

Також до вищенаписаної думки можна додати:

河邊的風 在吹著頭髮飄動
 牽著你的手 一陣莫名感動
 我想帶你 回我的外婆家
 一起看著日落 一直到我們都睡著
 Hé biān de fēng zài chuīzhe tóu fā piāodòng
 qiānzhe nǐ de shǒu yīzhèn mòmíng gǎndòng

wǒ xiǎng dài nǐ huí wǒ de wàipó jiā
yīqǐ kànzhe rìluò yīzhí dào wǒmen dōu shuìzhe

*Вітер біля річки розвіває моє волосся.
Я тримаю тебе за руку і щось відчуваю.
Я хочу відвезти тебе назад до моєї бабусі.
Ми будемо дивитися на захід сонця разом, поки обидва не заснемо.*

Тобто, концепт кохання тут дійсно формується з простих речей і всім відомого 愛, де виконавець вкладає особливе значення. Також панують речі, асоціативні з коханням, як невимушеність, безболісність, атмосфера радості, юне, молоде кохання, навіть деяка наївність та ідеалізація, адже ліричний герой прагне розділити прості, але такі дорогоцінні моменти з коханою людиною, такі як прогулянка на велосипеді, дивитися на заходи сонця разом або навіть перегляд бейсболу.

Ліричний герой розповідає про те, що хоче “...帶妳 回我的外婆家 / 一起看著日落”, що в перекладі звучатиме “відвезти тебе до бабусі й дивитися на заходи сонця”. Ці рядки уособлюють атмосферу зони комфорту, де у вже такому рідному місці не було тривоги щодо навколишнього світу, тому й поряд з коханою у цьому комфорті не буде відчуватись або коїтись чогось поганого. Він не шукає розкоші або інших матеріальних речей, бо для нього краса є в елементарних речах, коли у своїй руці відчуває руку коханої людини.

Також у пісні показується, що кохання дійсно виступає тут щирим почуттям:

若愛上一個人 什麼都會值得去做
我想大聲宣佈 對妳依依不捨
Ruò ài shàng yīgè rén shénme dūhuì zhídé qù zuò

wǒ xiǎng dà shēng xuānbù duì nǐ yīyī bù shě

Якщо ти когось любиш, то варто зробити все, що завгодно.

Я хочу сказати вголос, що не збираюся тебе відпускати.

У вищенаписаних рядках Джей Чжоу вербалізує прагнення подолати труднощі, які можуть стати на заваді у коханні, та представляє у своїх рядках якраз цей сенс, що заради кохання можна піти на багато речей, коли про взаємні почуття хочеться кричати на весь світ.

Отже, вербалізація концепту романтика у пісні Джей Чжоу *簡單愛* уособлюється концептами фізичної близькості, простоти, щирості та мрійливості. Концепт щасливого та простого кохання, де люди не знають, що таке тривога, у певній мірі розкривається у всі пісні, зокрема простежується у рядках “牽著妳的手 一陣莫名感動”, “愛可不可以簡簡單單沒有傷害”, “... 一直到我們都睡著”, . Ліричний герой відкидає всі проблеми, які можуть з’явитися у стосунках, ідеалізуючи та романтизуючи щасливі моменти разом, надаючи їм великої цінності. У пісні нема висвітлення переживань, емоційних та душевних страждань або конфліктних ситуацій, адже постає лише картинка світлого та щирого кохання, яке змушує дивитись на речі під призмою ідеалізації. Ця пісня підійде, щоб підняти або насолодитись такими простими речами, вбачаючи красу навколо нас.

Ще одним прикладом романтичної лірики серед пісень Джей Чжоу є пісня *安靜*, що в перекладі означає “Тиша”. Пісня містить доволі сумний та чуттєвий музичний супровід, даючи змогу слухачу зрозуміти, що текст наповнений болем та ностальгією за щасливим минулим та переживаннями щодо ще наявних романтичних почуттів до людини, яка цього вже не відчуває. І так насправді і є, адже одними із перших рядків пісні виступають:

只剩下鋼琴陪我談了一天

Zhǐ shèng xià gāngqín péi wǒ tánle yītiān

Піаніно було єдиною річчю, яка розмовляла зі мною цілий день.

Ліричний герой відчуває себе настільки покинутим та самотнім, що єдине, що може зрозуміти його почуття та почути його проблеми – це піаніно, яке вміло торкається струнами найпотаємніших куточків душі героя, змушуючи притупити біль від розлучення з коханою людиною. У пісні й надалі фігурують музичні інструменти, які оточують виконавця, наче закриваючи його у зоні комфорту, де майже нема місця жалю, але, на жаль, ліричний герой досі відчуває ці переживання. У цьому рядку простежується концепт кохання, який виражений самотністю та роздумами про особисті почуття.

你說你也會難過我不相信

牽著你陪著我

也只是曾經

希望他是真的比我還要愛你

我才會逼自己離開

Nǐ shuō nǐ yě huì nánguò wǒ bù xiāngxìn

qiānzhe nǐ péizhe wǒ

yě zhǐshì céngjīng

xīwàng tā shì zhēn de bǐ wǒ hái yào ài nǐ

wǒ cái huì bī zìjǐ líkāi

Я не повірив тобі, коли ти сказала, що теж будеш сумувати.

Тримаючи тебе біля себе.

Це було лише раз.

Сподіваюся, він справді кохає тебе більше, ніж я.

Тому я змусив себе піти.

Тобто, надалі у пісні виражається завершення стосунків, де ліричний герой та його кохана зізналися один одному, що будуть сумувати за цим, тримаючи один одного у своїх руках. Але потім розкривається, що у його дівчини ліричного героя вже з'явився хтось, хто кохає її так само, як і герой кохає її. Бачачи свою кохану людину щасливою й розуміючи, що вона вже не така щаслива з ним, як зі своїм новим коханням, він змушує самого себе зробити декілька кроків назад, не намагаючись боротись надалі за неї. Він не бачить сенсу в тому, щоб тримати біля себе людину, яка вже не плекає тих самих романтичних почуттів до нього, як ліричний герой продовжує це робити до неї. Найголовнішим концептом цих рядків є одностороннє кохання, яке містить романтичні почуття, що досі живуть в одному з них, та байдужість та повне пропрацювання минулого в іншого, щоб перетворити це на досвід та рухатись далі.

你要我說多難堪
 我根本不想分開
 為什麼還要我用微笑來帶過
 我沒有這種天份
 包容你也接受他
 不用擔心的太多
 我會一直好好過
 你已經遠遠離開
 我也會慢慢走開
 為什麼我連分開都遷就著你
 我真的沒有天份
 安靜的沒這麼快
 我會學著放棄你

是因為我太愛你

Nǐ yào wǒ shuō duō nǎn kān
 wǒ gēnběn bùxiǎng fēnkāi
 wèishéme hái yào wǒ yòng wéixiào lái dàiguò
 wǒ méiyǒu zhè zhǒng tiān fèn
 bāoróng nǐ yě jiēshòu tā
 bùyòng dānxīn de tài duō
 wǒ huì yīzhí hǎohǎoguò
 nǐ yǐjīng yuǎn yuǎn líkāi
 wǒ yě huì màn màn zǒu kāi
 wèishéme wǒ lián fēnkāi dōu qiānjiùzhe nǐ
 wǒ zhēn de méiyǒu tiān fèn
 ānjìng de méi zhème kuài
 wǒ huì xuézhe fàngqì nǐ
 shì yīnwèi wǒ tài ài nǐ

Ти хочеш, щоб я сказав, наскільки мені соромно?

Я зовсім не хочу розлучатися.

Чому ти хочеш, щоб я посміхався крізь це?

Я не маю такого таланту.

Простити тебе і прийняти його.

Не хвилюйся.

У мене завжди буде гарне життя.

Ти вже пішла.

Я теж піду повільно.

Чому я маю тебе обслуговувати, навіть коли ми розійшлися?

Я не маю такого таланту.

Я не можу так швидко замовкнути.

Я навчився відмовлятися від тебе.

Бо дуже тебе кохаю.

У цих рядках виконавець дуже детально та влучно вербалізує смуток, біль та кохання, яке досі живе в його душі, але не є взаємним. Так як ці рядки містять суперечливі почуття виконавця, вони викликають у слухача емпатію, змушуючи проникнутись сумними почуттями та роздумами, адже його історія кохання займала велику частину у його житті та він не бачить щастя без неї, проте вона вже вбачає свої щасливі моменти поруч із іншим. Ліричному герою здається, що він вже готовий теж піти далі своїм шляхом з цієї історії, але його думки досі повертаються до колишнього кохання та її вже щасливого життя з іншим. Але з одного боку, у його душі вирує гнів від того, що ці стосунки закінчились, ніби питаючи, “чи хоче вона, щоб він зізнався, наскільки це соромно: не мати бажання розлучатись, мовчати про почуття, які в нього досі є, та нарешті стати незнайомцями один для одного”. Однак з іншого боку, ліричний герой ніби розмірковує про позитив: він хоче піти далі від цієї історії, закинувши болючі моменти у далекі куточки душі, щоб більше до цього не повертатись. Він впевнений, що буде мати щасливе життя, як і вона. Він настільки кохає її, що, певно вже готовий відпустити лише заради її особистого щастя та змоги перерости ці стосунки та болючого розставання для себе. З його боку це потребує доволі великих сил, щоб продовжувати мовчати про свої почуття та не давати колишньому коханню знати, як сильно він досі її кохає.

У рядках пісні концепт смутку виражається у словах “難堪”, вкладаючи, наскільки для виконавця важко досі жити цими почуттями. Також навантаження смутку чітко видно у рядках “你已經遠遠離開” та “不用擔心的太多”, яке має сіре забарвлення, вказуючи, що кохана людина вже пішла та закликає її, щоб вона не шкодувала та не хвилювалась про те, що їхня історія вже дійшла свого кінця. Пісня підійде для того, щоб пережити розрив стосунків та полегшити свій біль, не даючи тривозі поглинути серце у темні кольори.

Ще однією піснею у дискографії Джей Чжоу на тему втраченого кохання є пісня 紅顏如霜 (Cold-Hearted), що перекладається дослівно як “Червоне обличчя, подібно морозу”, коли англійська назва містить “Холоднокрівна”. Композиція має приємне поєднання традиційного стилю китайської музики на сучасний лад, створюючи доволі меланхолійну та дещо холодну, морозну атмосферу для слухача. Лірика пісні сповнена порівнянь елементами пейзажу, що додає ще більше магічної та чіткої візуалізації пісні.

信劄拆封誰為難 不過寥寥數行

娟秀字跡溫柔 卻感傷

你將心事 上了淡妝

該說的話 卻被仔細收藏

暮色望垂楊 拱橋粼粼月光

憶往事我走筆 也闌珊

紅顏如霜 凝結了過往

Xìn zhá chāi fēng shuí wéi nàn bùguò liáoliáo shù háng

juānxiù zìjì wēnróu què gǎnshāng

nǐ jiāng xīnshì shàngle dànzuāng

gāi shuō dehuà què bèi zǐxì shōucáng

mùsè wàng chuí yáng gǒngqiáo lín lín yuèguāng

yì wǎngshì wǒ zǒubǐ yě lánshān

hóngyán rú shuāng níngjiéle guòwǎng

Важко відкрити листа, але це лише кілька рядків.

Почерк м'який, але сумний.

Ти наклала легкий грим на своє серце.

Слова, які ти мала б сказати, обачливо зберігаєш подалі.

У сутінках мерехтить місячне світло на арочному мості.

Спогади про минуле, навіть коли я пишу, все ще в безладі.

Червоне обличчя схоже на іній, і минуле застигло.

У цих рядках Джей Чжоу вміло грає зі словами пісні, описуючи байдужість партнерки як “你將心事 上了淡妝”, тобто вона приховує свої наміри та почуття за легким макіяжем. Людина, до якої він відчуває романтичні почуття, надіслала листа, де вона написала про свої почуття. Однак для ліричного героя ця ситуація як “暮色望垂楊 拱橋粼粼月光”, що в перекладі йде як “у сутінках мерехтить місячне світло на арочному мості”. Джей Чжоу тут завуальовано та поетично описав цю ситуацію, використовуючи художні прийоми з асоціаціями навколишнього світу: місячне світло саме по собі яскраве, тому через сутінки воно освітлює поверхню моста.

Ліричний герой оспівує свої думки та в якому безладі вони перебувають, коли він хоче пояснити свої почуття. Також автор пісні знову проводить порівняння та асоціацію з природою: на морозі обличчя людини червоніє; коли на вулиці мороз, то природа сама по собі “застигає, крижаніє”, ніби зупиняється рости далі та застрягає на одному місці. Те ж саме відбувається із минулим ліричного героя: воно застигає та крижаніє, відчуваючи холод, а сам ліричний герой застрягає у потоці своїх безкінечних думок, бо теж зупинився, щоб рухатись далі.

一句甚安勿念 你說落筆太難
窗外古琴幽蘭 琴聲平添孤單
我墨走了幾行 淚潸然落了款
思念徒留紙上 一整篇被暈染
一句甚安勿念 你說落筆太難
何故遠走瀟湘 你卻語多委婉

走過蕭瑟秋涼 等來芒草催黃

而我遙望輕輕嘆

yī jù shèn ān wù niàn nǐ shuō luò bǐ tài nán
 chuāng wài gǔ qín yōu lán qín shēng píng tiān gū dān
 wǒ mò zǒu le jǐ háng lèi shān rán luò le kuǎn
 sī niàn tú liú zhǐ shàng yī zhǒng piān bèi yūn rǎn
 yī jù shèn ān wù niàn nǐ shuō luò bǐ tài nán
 hé gù yuǎn zǒu xiāo xiāng nǐ què yǔ duō wěi wǎn
 zǒu guò xiāo sè qiū liáng děng lái máng cǎo cuī huáng
 Ér wǒ yáo wàng qīng qīng tàn

«Не сумуй за мною.» Ти казала, що це надто важко писати.

За вікном у гуцині росте орхідея, і звук цитри приносить самотність.

Я написав кілька рядків, і мої сльози впали.

Мої думки залишилися на папері, і вся сторінка має фарби.

«Не сумуй за мною, не сумуй за мною», ти казала, що писати дуже важко.

«Чому ти поїхала до Сяо Сяну?» Але ти така евфемістична.

Після прохолодної осені трава жовтіє.

Я відводжу погляд і зітхаю.

Тобто, Джей Чжоу у цих рядках вербалізує глибокий сум невимовної болі, використовуючи емоції за символи болю, який він не може вголос сказати. Також він додає опис того, що оточує його: “窗外古琴幽蘭 琴聲平添孤單”. У цьому рядку виконавець використав поетичний опис орхідеї 幽蘭. Також він додає, що звук цитри, струнного музичного інструмента, посилює його самотність. Звук, який видає цитра, в якійсь мірі приємний та ясний, але одноманітний та по тембру має однорідний звук. Саме тому його мелодія навіює смуток, журбу, ізоляцію у своїх думках та нестачу сил. Герой не відчуває себе радісним та сповненим життя, замість цього у нього занепад сил,

що вганяє його у депресивний епізод життя через байдужість та холод від людини, яку кохає.

走過蕭瑟秋涼 等來芒草催黃

而魚雁不再往返

Zǒuguò xiāosè qiūliáng děng lái mángcǎo cuī huáng

ér yúyàn bù zài wǎngfǎn

Після прохолодної осені міскантус жовтіє

І гуси та риба більше не повернуться.

У цих рядках Джей Чжоу майстерно та завуальовано описав, що стається після того, коли настає розрив стосунків. Вираз “魚雁” хоч і дослівно перекладається як “риба та гуси”, проте його переносне значення складає “письмо, звістка”, бо вони вважаються символами послання або якихось вістей. Міскантус — символ осені, і звісно, що під кінець осінніх днів всі рослини втрачають свій яскравий зелений колір, перероблюючи забарвлення на жовте або червоне. Коли наступають холоди, то більшість птахів летять у теплі краї, щоб перечекаати суворі холодні вітри та погоду, які зазвичай несуть із собою хурделицю та сніг. Тому можна провести паралель, що письмо або звістка більше не повернуться з теплих вібрацій душі коханої людини до колишнього, як і гуси, покинувши рідні краї через холод у пошуку тепла; у той час як людина, яка, певно все ще чекає повернення рідної, але вже колишньої коханої людини, коли все життя навколо занурилося у кригу через байдужість, яку дає йому якраз колишня кохана людина.

Отже, у пісні 紅顏如霜 Джей Чжоу метафорично описує стосунки, що завершилися, із холодами; образ колишнього кохання постає гусами, які знайшли тепло в іншому краї, що, метафорично означає, що людина знайшла щастя в іншій людині. Пісня за своєю атмосферою може допомогти людині,

що переживає не найкращі свої часи після розставання, пережити цей момент, адже після холодної зими завжди настає тепла та квітуча весна.

Не всі пісні Джей Чжоу мають темне або сумне забарвлення. Пісня 粉色海洋 перекладається як “Рожевий океан”. Вона має романтичний сенс та оптимістичний погляд на життя, уособлюючи, що закохані знаходяться у “рожевому океані”, показуючи ідеалізацію своїх стосунків, де панує кохання, радість, милі моменти між закоханими, які приносять насолоду та щастя.

粉色海洋 你回頭望

笑得像天空裏的棉花糖

輕輕的嘗 愛的模樣

我們的故事像夢一樣

粉色海洋 閃著夕陽

那心動的時間被你拉長

甜蜜果香 濃郁著願望

幸福就在有你的地方

Fěnsè hǎiyáng nǐ huítóu wàng

xiào dé xiàng tiānkōng lǐ de miánhuā táng

qīng qīng de cháng ài de múyàng

wǒmen de gùshì xiàng mèng yīyàng

fěnsè hǎiyáng shǎnzhe xīyáng

nà xīndòng de shíjiān bèi nǐ lā cháng

tiánmì guǒ xiāng nóngyùzhe yuànwàng

xìngfú jiù zài yǒu nǐ dì dìfāng

Море рожевого кольору, ти озираєшся назад

Посміхаєшся, як цукрова вата в небі

Скуштуй кохання ніжно.

Наша історія схожа на сон.

Рожеве море, блискучий захід сонця.

Ти подовжила час нашого серцебиття.

Солодке і фруктове, багате надією.

Щастя там, де ти є.

Джей Чжоу у своїй пісні хоче виразити, наскільки підсолоджено гарним може бути кохання: він порівнює усмішку коханої людини зі солодкою цукровою ватою та порівнює ідеальність їхнього кохання зі сном. Також порівняння може виступати в ролі хмаринок, що височіють над горизонтом рожевого моря, яке їх оточує. Він не вірить, що воно може бути таким прекрасним, без жодних вад, але ліричний герой й не проти цього: кому подобаються сварки та проблеми? Він вбачає надію на те, що ці стосунки завжди будуть такими солодкими і каже, що “幸福就在有你的地方”, тобто “щастя там, де ти є”. Герой настільки закоханий, що бачить щастя усюди, при умові тільки якщо кохана людина поруч. Також образ рожевого океану містить в собі незліченну кількість позитивних емоцій, які закохані переживають поруч один із одним.

水面上蔚藍色的船屋

和長長的木板路

像風景插圖 細細描述

旅行中的幸福

喔你的微笑是我

欣賞世界的角度

我專注的記著

此刻甜甜的感覺 永不落幕

Shuǐmiàn shàng wèilán sè de chuánwū

hé zhǎng zhǎng de mùbǎn lù

xiàng fēngjǐng chātú xì xì miáoshù

lǚxíng zhōng de xìngfú
ō nǐ de wéixiào shì wǒ
xīnshǎng shìjiè de jiǎodù
wǒ zhuānzhù de jìzhe
cǐkè tián tián de gǎnjué yǒng bù luòdì

Елінги на блакиті на воді
І довгі дощаті набережні
Немов ілюстрації до пейзажів.
Щастя подорожей.
Твоя посмішка - моя.
Я бачу світ таким, яким я його бачу.
Я запам'ятав її назавжди.
Солодкість цієї миті ніколи не закінчиться.

Виконавець дійсно оспівує ідеалізацію кохання, не задумуючись про якоесь погані події або проблеми. Він настільки занурений у спокій та гармонію, перебуваючи у романтичних стосунках, що він бачить лише красу природи, де саме Джей Чжоу пише блакить води та човни біля набережних. Він описує романтичний реалізм у цій пісні, додаючи до образу “рожевого океану” більше сенсу та глибини легкості та романтики.

У пісні є рядок “喔你的微笑是我”, що свідчить про сильний романтичний зв’язок між закоханими. Це не свідчить про власницькі риси характеру, а йдеться більше про те, що посмішка коханої людини належить йому, що дає йому почуття єдності та взаємного щастя; він любить цю посмішку та навряд чи спогади про неї колись зітруться з його пам’яті. Ліричний герой наче досі перебуває у фазі початку стосунків, коли закохані насолоджуються один одним та світом, який їх оточує, але водночас вони знаходяться у своїх рожевій бульбашці романтики.

我們一起呵護
 這場愛的旅途
 那告白的話說不清楚
 還在月球漫步

你笑我這害羞的臉

Wǒmen yīqǐ hēhù
zhè chǎng ài de lǚtú
nà gàobái dehuà shuō bu qīngchǔ
hái zài yuèqiú mǎnbù
nǐ xiào wǒ zhè hàixiū de liǎn

Ми подбаємо про це разом

Ця подорож любові

Слова сповіді не зрозумілі

Я все ще гуляю під місяцем.

Ти смієшся з мого сором'язливого обличчя.

Рядки пісні “你笑我這害羞的臉” точно описують солодкий період стосунків, коли закохані тільки починають свої серйозні стосунки, але вже мають настільки сильні почуття один до одного, бо ліричний герой має “сором’язливе обличчя”; але вони вже готові вирішувати всі проблеми разом та подбати про проблеми один одного разом теж.

З цього можна зробити короткий висновок, що пісня несе в собі сенс ідеалізації стосунків, дивлячись на світ через призму рожевих тонів. На початку стосунків, певно, це одне з найкращих часів, щоб більше дізнатись про людину та закохатись ще більше. Пісня містить в собі глибокий емоційний сенс глибоко взаємозв’язку між закоханими, вміння передбачати красу у всьому, що тільки можна побачити. Адже коли поруч кохана людина, світ дійсно здається рожевим та ідеальним, ніби хмаринка цукрової вати.

Джей Чжоу відомий тим, що більшість лірики до своїх пісень він пише сам, але, як і у багатьох виконавців, він має пісні, які були написані у співавторстві з іншими відомими людьми. Пісня “告白氣球” (Love Confession) є саме такою. Назва перекладається як “Повітряна куля для сповіді” або “Зізнання у коханні”. Пісня отримала свою нагороду Billboard Radio China 2016 Top 10 Golden Melody Award.

Сама по собі пісня має приємний музичний супровід, який ідеально підходить для гарного настрою або простої прогулянки, адже вона звучить легко та чарівно.

塞納河畔 左岸的咖啡

我手一杯 品嚐你的美

留下唇印的嘴

花店玫瑰 名字寫錯誰

告白氣球 風吹到對街

微笑在天上飛

Sāinà hépàn zuǒ'àn de kāfēi

wǒ shǒu yībēi pǐncháng nǐ dì měi

liú xià chún yìn de zuǐ,

huā diàn méiguī míngzì xiě cuò shuí

gàobái qìqiú fēngchūī dào duì jiē

wéixiào zài tiānshàng fēi,

Кав'ярня на лівому березі Сени

Чашка в моїй руці

Смакую твою красу.

Залишаю відбиток губ.

Красивий квітковий магазин

Хто написав ім'я неправильно?

Повітряна куля зізнання

Вітер здуває на головні дороги

У небі летять посмішки.

Лірика до цієї пісні сповнена легкості та відчуття радості, спокою та простого щастя. Ліричний герой пісні представляється як мрійлива особистість. Цікаво, що події пісні відбуваються у Парижі, що ще більше підкреслює романтичну атмосферу, в якій перебуває герой. Вираз “留下唇印的嘴” особливо описує романтичність моменту: відбитки губ на стаканчику кави несуть декілька інтимний характер, що надає бажання залишити щось значуще на цей момент. Герой також виражає свої почуття у цей момент як “品嚐你的美”, що можна перекласти як “смакую твою красу”. Цей рядок виражає ідеалізоване та глибок захоплення своїм коханням.

Образ “повітряної кулі зізнання” передає крихкість почуттів та легкість моменту, але в цілому він вважається доволі яскравим образом для опису почуттів. Щодо посмішок, які летять у небо, “微笑在天上飛”, то тут розкривається образ відчутного кохання, але в той же час яке є невловимим. Однак це не заважає відчувати прилив спокою та насолоди світом, який оточує виконавця.

Ліричний герой не реагує негативно ні на цю повітряну кульку, ні на неправильно написане ім'я на вивісці квіткового магазину: він сприймає це легко, з оптимізмом дивиться на речі.

你說你有點難追

想讓我知難而退

禮物不需挑最貴

只要香榭的落葉

營造浪漫的約會

不害怕搞砸一切

擁有你就擁有 全世界

Nǐ shuō nǐ yǒudiǎn nán zhuī

xiǎng ràng wǒ zhī nán ér tuì

lǐwù bù xū tiāo zuì guì

zhǐyào xiāng xiè de luòyè

yíngzào làngmàn de yuēhuì

bù hàipà gǎo zá yīqiè

yǒngyǒu nǐ jiù yǒngyǒu quán shìjiè

Ти кажеш, що за тобою важко гнатися

Хочеш, щоб я не відступав

Подарунки не повинні бути дорогими.

Просто хочу, щоб від мультика листки залишились.

Придумай романтичне побачення

Не бійся, у разі щось піде не так.

Мати тебе означає мати цілий світ.

Ліричний герой розмірковує про слова, які сказала йому його кохана людина: йому буде важко її наздоганяти, але вона хоче, щоб він не відступав, бо, ймовірно за все, вона відчуває ті самі сильні почуття, які він відчуває до неї. Він вбачає красу навіть у простих речах, тому хоче, щоб навіть такі прості речі, як-от квиток на сеанс мультиплікаційного фільма залишились на згадку про їхній такий маленький, але щасливий момент.

Також герой розмірковує про те, що може влаштувати його кохана людина. Він просить її зробити та продумати їхнє побачення, ніби хоче, щоб вони йшли назустріч один одному у цій романтичній подорожі, яка має назву “їхні романтичні стосунки”. Так і є: якщо почуття взаємні та сильні, то краще наближатися один до одного, роблячи кроки кроки вперед до спільного щасливого майбутнього. А от вираз “擁有你就擁有 全世界”, напевно,

найромантичніший момент у пісні: він порівнює, що мати поруч із собою кохану людину – це все одно що мати поруч цілий світ; тобто, ліричний герой має настільки сильні романтичні почуття, що його кохана людина може замінити цілий світ. Існування другої половинки в його житті для нього має настільки великий сенс, що це робить його життя доповненим, ніби всі елементи життя будуються навколо неї.

親愛的愛上你

從那天起

甜蜜的很輕易

Qīn'ài de ài shàng nǐ

cóng nèitiān qǐ

tiánmì de hěn qīngyì

Кохана, я любив тебе

З того самого дня

Це було солодко та легко

Ліричний герой знову наголошує на тому, наскільки сильні почуття він має до своєї коханої людини. Для нього кохання не потребує чогось неймовірного: якщо людина дійсно твоя, то кохати її так само легко, як і дихати. Виконавець постає у ролі зрілого чоловіка, який серйозно ставиться до своїх почуттів, але з нотками простоти та легкості. Для нього це кохання – солодка та легка річ, і це простежується тільки в емоційно зрілих та стабільних романтичних почуттях; воно не потребує розкоші та чогось коштовного, якихось надскладних думок та переосмислень. Герой думає про кохану людину повсякденно, без прикрас.

Отже, Джей Чжоу романтично та ніжно оспівує кохання та наявність коханої людини у своєму житті: кохати – просто; кохати – бачити красу навколишнього світу та простих речах через призму оптимізму та відчуття

доповненого життя, якщо поряд та сама людина, яка для тебе є цілим світом. Думки про кохану людину дають змогу легко сприймати цей світ.

Як і всі діячі музики, Джей Чжоу має пісні, які були записані при участі інших виконавців. Таким чином, пісня 不該 (Shouldn't Be) записана при участі Чжан Хуеймей (張惠妹), також відомою під псевдонімом АМЕІ. Оскільки пісня містить виконання чоловічим та жіночими голосами, вона ідеально описує точки зору людей, які вже не разом, але співають дуже сильні почуття.

Наприклад, ліричний герой з точки зору Джей Чжоу розповідає:

假裝我們還在一塊

我真的演不出來

還是不習慣你不在

這身份轉變太快

Jiǎzhuāng wǒmen hái zài yīkuài

wǒ zhēn de yǎn bù chūlái

háishì bù xíguàn nǐ bùzài

zhè shēnfèn zhuǎnbiàn tài kuài

Я не можу поводитися так, ніби ми все ще разом,

і я все ще не звик до того,

що тебе тут немає,

і все так швидко змінюється.

Тобто, у своїх рядках Джей Чжоу висвітлює, що не хоче стикатися із суровою реальністю: коханої людини поруч нема, але його розум досі вдає, що вони разом, й від цього настає тільки велика втома та виснаження. Герой у певній мірі обирає ескапізм: він не хоче бачити дійсність, якою вона є насправді і він досі не може звикнути до того, як все навколо швидко змінюється, не маючи поряд свого кохання.

У цій же перспективі, лірична героїня АМЕІ має своє бачення на ситуацію:

畫面裡不需要旁白

卻誰都看的出來

是我情緒湧了上來

想哭卻一遍空白

Huàmiàn lǐ bù xūyào pángbái

què shuí dōu kàn de chūlái

shì wǒ qíngxù yǒngle shànglái

xiǎng kū què yībiàn kòngbái

На картинці нема потреби в голосі за кадром

Але кожен це може побачити.

Це мої емоції, які переповнюють мене.

Я хочу плакати, але не можу.

Ліричній героїні теж доводиться нелегко: розрив стосунків не потребує озвучення того, що сталося чи відбувається зараз. Персонажка АМЕІ щосили намагається пережити емоції, дати їм опанувати на деякий час, щоб просто пройти цей етап у її житті, що показує на негативний та сумний епізод у її житті та на цей момент; вона хоче плакати через кількість емоцій та почуттів, які містяться і її душі, однак не може цього зробити.

Й хоча персонажі вже скільки часу не разом, є деякі почуття, які для них є спільними, адже кожен із них відчуває те саме:

他們說零下 / 已結晶的誓言不會壞

tāmen shuō língxià yǐ jiéjīng de shìyán bù huì huài

Вони кажуть, / що кристалізована клятва ніколи не зламається

Під фразою “кристалізована клятва” можна зрозуміти, що мається на увазі “нижче нуля”. Але які здорові стосунки та романтичні почуття створюються на холодних умовах?

但愛的狀態卻不會永遠

都冰封而透明的存在

輕輕飄落下來

許下的夢融化的太快

或許我們都不該醒來

Dàn ài de zhuàngtài què bù huì yǒngyuǎn

dōu bīng fēng ér tòumíng de cúnzài

qīng qīngpiāo luòxià lái

xǔ xià de mèng rónghuà de tài kuài

huòxǔ wǒmen dōu bù gāi xǐng lái

Але стан закоханості не може тривати вічно

Все застигло та має прозоре існування,

М'яко падає

Мрії, які ми будували, тануть надто швидко.

Можливо, нам не варто прокидатись.

Герої вербалізують свій смуток та стан неминучості розриву стосунків. Вони розуміють, що закоханість може перерости в кохання, проте не в їхньому випадку: рано чи пізно стан закоханості закінчується, й іноді не так, як очікувалось. Воно для них наче ілюзія, яка з плином часу розсіюється, залишаючи після себе розбиті мрії та сподівання. Звісно, вони будували разом якесь життя, спогади та плани, але вони зникли, застигнувши у часі та застрягши у майбутньому. Коханці думають, що їм не варто було прокидатись: сурова реальність підготувала їм випробування, де їхні надії зникли, залишивши, наче розтанутий сніг, воду, що протікає між пальців. Це

вербалізує концепт кохання як непостійного почуття, яке залишає після себе гіркий присмак нереалізованих сподівань

Пісня має глибокий сенс, поєднуючи у собі смуток та усвідомлення, що нічого в світі не буває постійного, адже все має свій кінець, як і стосунки між ліричними героями. Для них цей етап у житті буває наче сон; вони намагались щось зробити спільними зусиллями, але нічого не можна зробити, коли живеш ілюзіями та снами. Музична композиція витончено та з нотками болі представляє стосунки та прагнення, які були докладені щодо їхнього створення, однак, якщо долею не судилось, то нічого точно не вийде.

Інколи виконавці повертаються до стилів, які допомогли їм стати впізнаваними та популярними. Саме такою є пісня 等你下課 (Waiting for you). Вона містить стиль, схожий на старі пісні Джей Чжоу: легка та проста мелодія у поєднанні з китайськими традиційними елементами. Мелодія неймовірна та мрійлива, також змушує зануритись в атмосферу невимушеності та легкості.

你住的巷子裡，我租了一間公寓

爲了想與你不期而遇

高中三年，我爲什麼，爲什麼不好好讀書

沒考上跟你一樣的大學

Nǐ zhù de xiàngzǐ lǐ, wǒ zūle yī jiàn gōngyù

wèile xiǎng yǔ nǐ bù qī ér yù

gāo zhòng sān nián, wǒ wèishénmó, wèishénmó bù hǎo hǎo dúshū

méi kǎo shàng gēn nǐ yīyàng de dàxué

Я винайняв квартиру в провулку, де ти живеш,

щоб випадково зустріти тебе.

Чому, чому я три роки не вчився старанно в школі?

Я не вступив до того ж університету, що й ти.

Джей Чжоу у цих рядках оспівує юне, шкільне кохання. З боку романтичного інтересу ліричного героя, вона може подумати, що це неймовірна випадковість, збіг долі: друг, або взаємний романтичний інтерес, випадково опиняється на тій самій вулиці, що й вона.

Однак він сам є творцем своєї долі, тому для героя це абсолютно не випадковий збіг обставин: через невдачі в навчанні та провалену можливість вчитись в тому самому університеті, він вимушений шукати будь-які способи, щоб хоч краєм ока побачити її. Заради кохання, ліричний герой може застосувати будь-що, аби бути поруч із романтичним інтересом. Проте він досі має докори щодо власної долі та жалкує про те, що у шкільні часи вчився не надто старанно, щоб продовжувати бути поруч із нею. Це свідчить про відданість та бажання бути поруч. Шкільне кохання, яке пройшло крізь роки, досі залишилося із ним, й воно грає доволі велику частину в його житті.

躺在你學校的操場看星空

教室裡的燈，還亮著你沒走

記得我寫給你的情書

都什麼年代了，到現在我還在寫著

總有一天，總有一年，會發現

有人默默的陪在你的身邊

也許我不該在你的世界

當你收到情書，也代表我已經走遠

Tǎng zài nǐ xuéxiào de cāochǎng kàn xīngkōng

jiàoshì lǐ de dēng, hái liàngzhe nǐ méi zǒu

jìdé wǒ xiě gěi nǐ de qíngshū

dōu shénmó niándàile, dào xiànzài wǒ hái zài xiězhe

zǒng yǒuyītiān, zǒng yǒu yī nián, huì fāxiàn

*yǒurén tòtò de péi zài nǐ de shēnbiān
 yěxǔ wǒ bù gāi zài nǐ de shìjiè
 dāng nǐ shōu dào qíngshū, yě dàibiāo wǒ yǐjīng zǒu yuǎn*

*Лежати на спортивному майданчику своєї школи, дивитись на зорі
 Світло в класі ще горить, і ти нікуди не пішла
 Пам'ятаєш любовний лист, який я тобі написав?
 Це було давно, а я все ще пишу його
 Одного дня, одного року, я дізнаюся
 Хтось буде поруч із тобою.
 Може, мені не варто було з'являтися у твоєму світі.
 Коли ти отримаєш листа-зізнання у коханні, це означає, я пішов.*

Однак у цих рядках шкільне кохання дещо постає в меланхолійному аспекті, де почуття виявляються нездійсненими та односторонніми. Ліричний герой живе спогадами зі школи, згадуючи про свій романтичний інтерес та кожен детальку, пов'язану із нею; проводячи асоціації та досі тримаючись за них і не в змозі відпустити. Ліричний герой хоч і відчуває кохання до неї, проте приймає той факт, що вона, найвірогідніше, у решті-решт залишиться з кимось іншим; певно, з кимось, хто вступив до того ж університету, що й вона. Останній лист-зізнання у коханні відіграє важливу роль, адже воно стане ніби ключем, який зачинить для ліричного героя скриньку зі шкільними спогадами, коли в нього ще була можливість зізнатись у коханні й отримати взаємну відповідь на них. Герой не переживає сильну тривогу через це: він сповнений більше меланхолії, мовчазних почуттів та роздумів “а якщо б”.

Джей Чжоу навіть колись пожартував про те, що варто вчитись старанно, щоб вступити до того ж самого університету, що й людина, до якої присутні романтичні почуття.

Кохання вербалізується через концепти спогадів про минуле, шкільної закоханості та вибором між що могли бути і що є зараз.

Ще однією піснею збагачена дискографія Джей Чжоу 不愛我就拉倒 (If You Don't Love Me, It's Fine). Пісня має доволі тривожний та сумний музичний супровід, змушуючи слухача відчувати тривожні почуття, нагадуючи рок-жанр. Воно й не дивно: зі заголовку пісні можна зрозуміти про що буде пісня: не любиш мене, ну і нехай.

加速狂飆 你說不要

愛的險你不想冒

不想被套牢

他的懷抱 真比我好?

你幸福就好

Jiāsù kuángbiāo nǐ shuō bu yào

ài de xiǎn nǐ bùxiǎng mào

bùxiǎng bèi tàoláo tā

de huáibào zhēn bǐ wǒ hǎo?

Nǐ xìngfú jiù hǎo

Tu сказала «ні».

Tu не хочеш ризикувати коханням.

Я не хочу бути в пастці.

Його обійми справді кращі за мої?

Я радий, що ти щаслива.

Ліричний герой цієї пісні Джей Чжоу роздумує про невпевненості, про відмову у коханні, роблячи почуття односторонніми, розчарування та гіркого прийняття. Останній рядок виражає радість за романтичний інтерес, що вона щаслива з кимось іншим, а не з ним, і йому цього достатньо. Проте вказує, що мрії, які в нього були на них обох, розбились вщент, зустрівшись із реальністю. Чути відмову, звісно, річ неприємна, проте вона повертає до

реальності від повітряних замків та рожевих окулярів, показуючи, що не все в нашому житті йде так, як ми цього забажаємо.

Із перших двох рядків можна простежити, що у романтичного інтересу ліричного героя були певні вагання; тобто вона все ж думала між ним та її коханим, з яким у неї є стосунки зараз. Її романтичний інтерес зараз представляє собою її зону комфорту, й можна припустити, що вона відчула короткий інтерес до ліричного героя, проте не готова йти зі свого місця зараз до нього.

Вербалізація гніву у риторичному питанні про обійми виражає біль, ставлячи під сумнів щодо недосконалості у порівнянні з іншими. У таких ситуаціях дійсно люди починають порівнювати себе з іншими, задумуючись, невже дійсно хтось був недостатнім в якомусь плані для інших?

不愛我就拉倒

離開之前不要愛的抱抱

反正我又不是沒有人要

如果你還想靠

好膽你就麥造

Bù ài wǒ jiù lādǎo

líkāi zhīqián bùyào ài de bào bào

fǎnzhèng wǒ yòu bùshì méiyǒu rén yào

Rúguǒ nǐ hái xiǎng kào

hǎo dǎn nǐ jiù mài zào

Любіть мене або залиште мене в спокої

Не обіймай мене перед відходом.

Я все одно нікому не потрібен.

Якщо ти все ще хочеш покладатися на нього,

Якщо ти маєш сміливість, то зроби це.

Ліричний герой розставляє особистісні межі, зауважуючи, що якщо його романтичний інтерес не має хоча б краплинки зацікавленості в ньому, то він краще обере спокій, ніж нестабільну емоційну ситуацію, коли його романтичний інтерес буде вагатись між ним та її теперішнім хлопцем. Він не хоче, щоб йому давали фальшиві жести прояву кохання, тому йому дійсно буде легше відсторонитись.

Також у рядку “反正我又不是沒有人要” герой ніби впадає у відчай, що він не має взаємних стосунків, й через це почувається покинутим та нікому не потрібним.

Він також вкотре ставить її перед вибором, питаючи, чи хоче вона залишитись там, чи бути тут, поруч із ним. Йому байдуже, що його романтичний інтерес, скоріше за все, не стане його стороною, але принаймні він готовий відпустити її, бо для нього зараз найголовніше — визначеність та чесність перед собою. Він готовий рухатися далі, проте наявність цього конфлікту ускладнює його життя, порушуючи особистісні кордони та ментальний стан.

Отже, у цій пісні Джей Чжоу знову використовує концепт одностороннього кохання, проте ліричний герой тут представлений більш розлюченим та виснаженим подіями у житті через внутрішні конфлікти та конфлікти з романтичним інтересом, яка деколи вагається зробити вибір, певним чином тримаючи героя недалеко від себе.

Таким чином, проаналізувавши тексти пісень Джей Чжоу, можна помітити, що для кожної пісні він створює нові способи вербалізації концептів кохання; буває й таке, що теми пісень певним чином схожі, проте вони не є повністю та абсолютно ідентичними.

Кожна з пісень Джей Чжоу містить певний елемент, що відрізняє її від інших, роблячи її єдиною у своєму способі вираження та смислового навантаженні.

Висновок до розділу 3

Фразеологізми у китайській культурі становлять невід’ємну та велику частину в історії, уособлюючи китайську народну мудрість. Вони є джерельною базою елементів культури, які відомі всьому світу.

Кохання у фразеологізмах не обмежено сенсом “сильні романтичні почуття між людьми”, але це є основним смислом цього слова. Ієрогліф “爱” може містити як і позитивні аспекти, такі як плекання близьких, почуття прихильності до чогось рідного та близького, цінування рідних людей або близьких до душі речей; але також у китайській культурі та китайських фразеологізмах можна зустріти негативні аспекти, включаючи кохання/любов до якихось речей, що є надмірними для сприйняття суспільством, ображати, або навіть мати жалість до когось.

Джей Чжоу – музичний геній нашого століття, який вдало та гармонійно поєднує у своїй творчості вербалізацію почуттів та музичний супровід, змушуючи проникнутись емоціями, які він особисто вклав у лірику та аранжування.

Він має свій неперевершений стиль, поєднуючи традиційні китайські мелодії та сучасні музичні композиції. Його композиції приємні до прослуховування та є впізнаваними по всьому світу.

Він майстерно підходить до створення лірики пісень, створюючи певну історію, яка змушує відчувати тексти його пісень на власному тілі. Він вербалізує кохання багатьма концептами. Щасливе кохання, коли кохана людина поруч або почуття взаємні, містить в собі почуття легкості, простоти та насолоду простими речами, романтизації, призму рожевих окулярів, оптимістичне ставлення до навколишнього середовища, забуваючи про проблеми та негаразди в особистому житті. Трагічне кохання вербалізується як крихке, швидкоплинне, крижане, холодне, сповнене негативних емоцій.

Наявність односторонніх почуттів він називає тією річчю, про яку соромно кричати.

Ліричні герої, які вкладені в кожную з його пісень – неповторні; вони змушують відчувати хвилю емоцій, переживань, радості, наче переживаючи моменти, оспівані у піснях, разом із ними, сумуючи або навіть вдивляючись у красу навколо нас.

ВИСНОВКИ

1. Концепт — поняття багатозначне; у кожній сфері науки воно має своє пояснення. Беручи до уваги аспект лінгвокультурології, воно представляє собою базову одиницю, що містить в собі частинку ментальності народів у певному контексті щодо традиційних речей.

2. Кожна людина має свою суб'єктивну думку про концепт кохання, але основне, з чим асоціюється це почуття складається із романтичних аспектів, яке містить в собі турботу та піклування про кохану людину.

3. Конфуцій й досі залишається одним із найвідоміших філософських вчених у культурі Китаю; саме тому конфуціанські вчення й донині відіграють роль основних традиційних вчень для населення Китаю. Вони становлять базову думку для населення Китаю, на основі якої створюється становлення та розуміння кохання як романтичного почуття, романтичних інтересів.

4. Хоча й конфуціанські вчення досі вважаються традиційними та одними із основних вчень у Китаї, населення потихеньку відсторонюється від цього, даючи більше простору для пізнання нових світових та провідних ідеологій, що вказує на певну конкуренцію із західними уявленнями та вподобаннями.

5. Китайська молодь наразі має доволі відверті погляди на романтику, певним чином відвертаючись від сімейних та культурних традицій, позбуваючись шаблонів сприйняття попередніх поколінь, не ставлячи добробут у сім'ї на перше місце, хоча воно й досі є одним із основних аспектів життя молодих людей. Молоде покоління вчиться балансувати традиційні та сучасні цінності, однак в аспектах особистого життя та романтичних почуттів, вони прагнуть більше свободи та вибору, щоб обрати для себе гідного/гідну партнера/партнерку.

6. Кохання в Китаї означає не лише сильні романтичні почуття між людьми: воно ототожнюється із поняттями прихильності, піклування, цінувати когось/щось, мати звичку до когось/чогось. Інколи воно використовується

навіть у негативних сенсах: образа/образити, у деяких випадках може використовуватись як жадібний/бути жадібним до когось/чогось. Ієрогліф 愛 має широке значення: більш ширше, ніж слово “кохання” в українській культурі.

7. Проаналізувавши музичні композиції Джей Чжоу, можна зробити висновок, що виконавець професійно поєднує концепти, коли діло доходить до пісень, які несуть в собі романтичний сенс. Так, у піснях, де кохання не містить сірого та сумного забарвлення, концепти кохання можуть вербалізуватись завдяки асоціаціям з природою “一起看著日落 一直到我們都睡著”, меланхолійними спогадами про минуле “記得我寫給你的情書”, описом навколишнього середовища та здібності вбачати красу в простих речах “花店玫瑰 名字寫錯誰 / 告白氣球 風吹到對街 / 微笑在天上飛”. Трагічне кохання постає у сумних асоціаціях та розбитими надіями про минуле “許下的夢融化的 太快 / 或許我們都不該醒來”, а також поетичними метафорами “而魚雁不再 往返”

概括

从古至今，爱也许一直是艺术和文学等各种表现形式中最常见的创作主题，因为爱这种情感是普遍存在的，它可以表现为友情、亲情或爱情关系，并通过语言和表现形式反映在世界各种文化中。它在传说和故事中被传颂。爱情和浪漫丰富了人类的经历和情感，无论是喜悦还是悲伤。与世界上所有文学作品一样，这是中国语言文化和文学中最广泛的主题之一，也可以从社会学、宗教学、哲学和心理学的角度来看待。

爱情故事可以是不同的：感人的、幸福的、凄美的，甚至有悲伤的结局。从梁山伯与祝英台化蝶的民间传说，到《红楼梦》中贾宝玉与林黛玉的凄美爱情，浓浓的爱情故事宛如另一个世界，让人回味无穷。在孔子的理解中，“爱”是一种自然而然的感情，是在自我完善和他人完善的道路上发展起来的。

然而，直到 20 世纪初，哲学和宗教传统一直影响着中国人对浪漫和爱情的看法。家庭责任感和父权制等文化价值观在不同程度上影响着人们的恋爱行为。新千年伊始，从电视、音乐到数字平台，中国几乎在生活的方方面面重新定义了浪漫与爱情。社会不会停滞不前，每分每秒都在发展，语言学也需要重新思考爱情的概念。概念在其理解中意味着名称或符号的语义，即概念的含义。尤里-斯捷潘诺夫（Yurii Stepanov）认为，概念是“人类头脑中文化的凝块，是文化以其形式属于个人精神状态的东西”。散文和诗歌的语言表达方式也随着时间的推移而发生变化，创造出新的比喻和短语来表示幸福或悲惨的爱情，从而为解释性词典增添了越来越多的新词，旧的概念也有了新的含义。

中国当代文学和歌词公开大胆地表达了爱情的方方面面：幸福的、专一的、悲剧的、背叛的、坦率的、生动的，充满了炽热的感情和细小的浪漫行

为。中国的年轻一代正在摆脱中国社会自古以来的陈腐观念，即浪漫情怀不是互联网上和亲朋好友之间的热门话题。他们可以自由地拥抱各种形式的爱情，哪怕只是一瞬间。

作品的意义在于对揭示主要世界观原则和华语社会特殊性的概念的研究。通过对“爱情”和“浪漫”概念的全面研究，我们可以了解新的社会变化及其语言化发展的矢量。

本研究的目的是将中国现代语言文化中的“爱情”和“浪漫”概念语言化。

这一目标包括以下**任务**：

- 1) 研究作为社会概念的“爱情”和“浪漫”概念形成的理论基础；
- 2) 界定“爱情”和“浪漫”的词语特征；
- 3) 思考“浪漫”和“爱情”概念在华语社会中的使用情况，以及从古至今在观念上的变化。
- 4) 思考中国现代语言文化中表达爱情和浪漫的概念清单。

研究课题是中国源语文化的“爱情”和“浪漫”概念。

研究的对象是“爱情”和“浪漫”概念的言语话。

科学新奇是“爱”详解词典、成语、现代哥的分析与言语话的方法。

研究的资料是中国成语和周杰伦的歌。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубовська І. А. (2002). *Етнічні особливості мовних картин світу*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. с. 87.
2. Дашкова К. В. (2020). *Поняття “лексико-семантичне поле” і його структура*. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. Вип. 33. с. 57.
3. Звонська Л. Л. (2017). *Енциклопедичний словник класичних мов*. ВПЦ “Київський університет”. с. 273
4. Калько В. (2013). *Лінгвокультурний аналіз концепту КОХАННЯ (на матеріалі українських паремій)*. Філологічні науки. Мовознавство. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. с. 45.
5. Кінащук А. В. (2022). *Етимологічний аналіз ірраціональної лексики (на матеріалі української, англійської та німецької мов)*. Закарпатські філологічні студії. Випуск 24. Том 1. с. 167.
6. Колодій М. О. (2021). *Семантико-когнітивний підхід у сучасних лінгвістичних дослідженнях. “Молодий вчений” №10.1*. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. с. 57.
7. Кочерган М. П. (2007). *Теорія функціонально-семантичного поля і її застосування в зіставному мовознавстві*. Мовознавство, №4-5. с. 13.
8. Кочерган М. П. (2010). *Загальне мовознавство*. Київ - “Академія”. с. 153.
9. Пашкова Н. І. (2012). *Розширення обсягу поняття концепт у лінгвокультурі*. РОЗДІЛ 1. Когнітивна

- лінгвістика. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. с. 57.
10. Петренко Л. О. (2020). *Поняття концепт та концептуальний аналіз художнього тексту*. Science and Education a New Dimension. Philology. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. с. 50-51.
  11. Розвод Е. (2015). *Методи дослідження лінгвокультурних концептів*. РОЗДІЛ 1. Когнітивна лінгвістика. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету. с. 92.
  12. Селіванова О. О. (2000). *Когнітивна ономазіологія*. К. с. 113.
  13. Селіванова О. О. (2008). *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава. Довкілля-К. с. 260; с. 419-420.
  14. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970-1980). [Електронний ресурс: <https://sum.in.ua/s/kokhannja>].
  15. Текст пісні Джей Чжоу 不该 (Shouldn't Be) [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-shouldnt-be-lyrics>
  16. Текст пісні Джей Чжоу. 等你下課 (Waiting for you) [Електронний ресурс] <https://genius.com/And-jay-chou-and-gary-yang-waiting-for-you-lyrics>
  17. Текст пісні Джей Чжоу. 告白氣球 (Love Confession) [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-love-confession-lyrics>
  18. Текст пісні Джей Чжоу. 安靜 [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-silence-lyrics>

19. Текст пісні Джей Чжоу. 紅顏如霜 (Cold-Hearted) [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-cold-hearted-lyrics>
20. Текст пісні Джей Чжоу. 粉色海洋 [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-pink-ocean-lyrics>
21. Текст пісні Джей Чжоу. 不愛我就拉倒 (If You Don't Love Me, It's Fine) [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-if-you-dont-love-me-its-fine-lyrics>
22. Текст пісні Джей Чжоу. 簡單愛 [Електронний ресурс] <https://genius.com/Jay-chou-simple-love-lyrics>
23. Шамшур М. А. (2012). *Концепт кохання в культурно-специфічному контексті картини світу китайського етносу*. Studia linguistica. Збірка наукових праць. Київ: КНУ. с. 133.
24. Fitzpatrick J. Joyce and McCarthy Geraldine. (). *Nursing Concept Analysis: Applications to Research and Practice*. с. 3.
25. Featherstone Mike and Wernick Andrew. (1995). *Images of aging. Cultural representation of later life*.
26. Kleinman A. (2011). *The art of medicine. The divided self, hidden values, and moral sensibility in medicine*. Harvard University. с. 3.
27. Kovecses Z. (2002). *Metaphor: A practical introduction*. Oxford: Oxford University Press. с. 247-248.
28. Lee Haiyan. (2007). *Revolution of heart. A Genealogy of Love in China, 1900-1950*. Stanford University Press. с. 27-30, с. 86.

29. Lee C. Pauline. (2012). *Li Zhi, Confucianism and the Virtue of Desire*. State University of New York Press. c. 86-89.
30. Lynn Pan. (2015). *When True Love Came to China*. Hongkong University Press. c. 2.
31. Palmer G. Bary. (1996). *Towards a Theory of Cultural Linguistics*. University of Texas Press. c. 3.
32. Smith Nathan. (2022). *Introduction to Philosophy*. Houston Community College. c. 92.
33. Wanning Sun and Ling Yang (2021). *Love stories in China. The politics of intimacy in the twenty-first century (1st edition)*. Chapter 1. c. 9.
34. 漠典 [Електроний ресурс]
<https://www.zdic.net/hans>
35. 张蓬. (1998). 爱的结构分析. 人文杂志 1998 年第2 期. 厦门大学哲学系.
36. 词典网 [Електронний ресурс. Джерела китайських фразеологізмів]
<https://www.cidianwang.com/cy/a/aiwujiwu12862.htm>
37. 曹雪芹. 红楼梦
38. 梁山伯与祝英台